

testatur Liberatus his verbis (*Breviarii c. 23*): *Jubente eo* (Justiniano), qui mollius loquitur; non enim *surpat jubendi* verbum, sed *hortandi* *περιπαρῶμεν*; inquit *dicta est in Origenem, et illa capitula, anathematis damnatio, quam subscribentes una cum Menna archiepiscopo apud Constantinopolim reperti. Deinde directa est Vigilio Romano episcopo, Zoilo Alexandrino, Euphremio Antiocheno, et Ietro Hierosolymitano. Quibus eum accipientibus et subscribentibus, Origenes damnatus est mortuus, qui vivens olim fuerat ante damnat s.* Non solus vero Liberatus Vigilii auctoritatem in damnando tunc Origene intercessisse probat, sed etiam Cassiodorus (*Instit. divin. lect. l. 1, c. 1*): *Hunc inquit (Origenem), licet tot Patrum impugnet auctoritas, presenti tamen tempore et a Vigilio beatissimo papa denuo constat esse damnatum.* Damnationem autem Vigilii decreverat, adnotatione sua ad edictum principis subscripta, ut observavit Liberatus. Qui re eleganter observavit Evagrius (*Lib. 14, c. 37*), Justinianum iis litteris quas ad quendam synodum iussit pro damnando Origene, adjunxisse *quæ ad Vigilium ea de re missa erant, id est edictum quod ann. 538 princeps ad Vigilium miserat, cuique, ut diximus, subscriptum erat jam a Vigilio in Origenem anathema.* Verba Evagrii hæc sunt: *συτάξαι καὶ πρὸς Βυζάντιον περὶ τοῦτον ἀρεστοτάτην.* In quorum interpretatione lapsus est Latinus interpres, qui ea de litteris a Vigilio scriptis interpretatus est. Etsi

A enim revera edictum Justiniani obsignatum fuisse Vigilii subscriptione, verba tamen Evagrii nihil aliud significant, quam edictum ad Vigilium missum. Quod edictum intelligit quoque Justinianus, quando petit a quinta synodo, ut anathemate damnaret blasphemias descriptas ἐν ὑποτάγματι ἐκείνῳ, in *subjecta expositione.* Nec inutiliter sane, cum Menna CP. ejusque synodi, et cæterorum patriarcharum subscriptiones, in totidem edicti sui exemplis repositas in scriniis haberet princeps, unum illud edicti exemplum selegit, quod ad Vigilium missum, et ab eo subscriptum fuerat. Probe enim noverat rerum in synodis generalium primam definitionem, vel earum deinde consensionem, et τὸ κῆρος a pontifice Romano expectari debere. Vigilio itaque auctore, licet absente, Origene errores confecti sunt in quinta synodo. Itaque summus ille pontifex decreto suo ultimo, quod necessario de tribus capitulis ferre debebat, Origenem complexus non est, quod partes suas olim in eo damnando implesset, ejusque auspiciis quinta synodus de Origene decrevisset. Non erat itaque quod denuo operam suam in id negotium conferret, de quo pronuntiare non erat necesse; quemadmodum ipse significat necessarium fuisse, ut controversiam de tribus capitulis sua auctoritate desiniret, licet episcoporum Constantinopoli degentium suffragiis dirempta fuisset.

VIGILII PAPÆ CONSTITUTUM PRO DAMNATIONE TRIUM CAPITULORUM, EDITUM ANNO CHRISTI 554. DEFINITIO FIDEI SANCTI CHALCEDONENSIS CONCILII.

Actus archidiaconus Constantinopolis novæ Romæ dixit: Sancta et magna et universalis synodus quæ secundum Dei gratiam et sanctionem piissimorum Christianissimorumque imperatorum nostrorum Valentiniani et Martiani Augustorum congregata apud Chalcedonam metropolim Bithyniæ provinciæ in martyrio sanctæ et venerabilis martyris Euphimiæ definit subter adnexa.

Dominus noster et Salvator Christus notitiam fidei confirmans discipulis suis ait: *Pacem meam do vobis, pacem meam relinquo vobis; ne ullus a proximo suo dissonet in doctrina pietatis, sed æqualiter prædicationem veritatis ostendat. Sed quoniam non quiescit nequissimus per sua zizania insurgens sationibus pietatis inspergere, et novi aliquid contra veritatem semper inveniens, ob hoc consuevit Dominus noster providens humano generi, pium hunc et fidelissimum principem ad zelum fidei suscitavit, et undique sacerdotii principes ad se convocavit, quatenus gratia Domini omnium nostrum, Christo operante, ab orbibus Christi omnem pestem quidem mendacii submereret, germinibus autem veritatis pingues efficeret. Quod quidem et fecimus, communi decreto dogmata fugantes erroris, integram Patrum revoantes fidem, trecentorum decem et octo symbolum in omnibus prædicantes, et tanquam domesticos, qui pietatis hujus compositionem receperunt, Patres ascribentes qui postea apud magnam Constantinopolim convenerunt centum quinquaginta, qui et ipsi eandem fidem subsignaverunt. Definimus igitur ordinem et omnes formas fidei conservantes, nos quæque*

C apud Ephesum olim facta est sancta synodus, cujus præsides fuerunt sanctæ memoriæ Cælestinus Romanæ urbis antistes et Cyrillus Alexandrinæ Ecclesiæ, præfulgere quidem rectæ et immaculatæ fidei expositionem trecentorum decem et octo sanctorum et beatissimorum Patrum apud Nicæam sub piæ recordationis Constantino principe congregatorum, obtinere autem etiam centum quinquaginta sanctorum Patrum apud Constantinopolim definita ad interemptionem quidem tunc exortarum hæreseon, confirmationem vero ejusdem catholicæ nostræ fidei.

Symbolum apud Nicæam trecentorum decem et octo.

D Credimus in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem cæli et terræ, visibilibus omnium et invisibilibus, et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei unigenitum, qui natus est ex Patre ante omnia sæcula, Deum verum de Deo vero, natum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines et propter salutem nostram descendit, et incarnatus est atque humanatus est et passus est, et resurrexit tertia die, et ascendit in cælos, venturus judicare vivos et mortuos; et in Spiritum sanctum. Eos autem qui dicunt: Erat aliquando quando non erat, et priusquam nasceretur non erat, et quia ex non exstantibus factus est, aut ex utraque substantia vel substantia, dicentes esse aut convertibilem aut mutabilem Filium Dei, hos anathematizat catholica et apostolica Ecclesia.

Item etiam centum quinquaginta sanctorum Patrum A qui Constantinopolim congregati sunt.

Credimus in unum Deum Patrem omnipotentem, factorem cæli et terræ, visibilibus omnium et invisibilibus, et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei unigenitum, natum ex Patre ante omnia sæcula, Deum verum de Deo vero, natum, non factum, consubstantiali Patri, per quem omnia facta sunt, qui propter nos homines et salutem nostram descendit, et incarnatus est de Spiritu sancto et Maria Virgine et humanatus, et crucifixus est pro nobis sub Pontio Pilato, et sepultus est, et resurrexit tertia die, ascendit in cælos, et sedit ad dexteram Patris, iterum venturus cum gloria judicare vivos et mortuos, cujus regni non erit finis, et in Spiritum sanctum dominum et vivificantem, ex Patre procedentem, cum Patre et Filio coadorandum et glorificandum, qui locutus est per sanctos prophetas, et in unam catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confitemur unum baptismum, et remissionem peccatorum. Speramus resurrectionem mortuorum, vitam futuri sæculi. Amen.

Sufficeret quidem ad plenam cognitionem pietatis et confirmationem sapiens hoc et salutare divinæ gratiæ symbolum. De Patre enim et Filio et sancto Spiritu perfectionem docet, et Domini humanationem fideliter accipientibus repræsentat. Sed quoniam hi qui veritatis reprobare prædicationem conantur per proprias hæreses novas voces genuerunt, hi quidem mysterium quod pro nobis est Domini dispensationis corrumpere præsumentes, et Dei genitricis vocem de Virgine Maria dicere renuentes, alii vero confusionem permixtionemque introducetes, et unam esse naturam carnis et deitatis stulte confingentes, et passibilem unigeniti divinam naturam per confusionem portentose dicentes, ob hoc illis omnem machinationem contra fidem volens claudere præsens nunc sancto et magna atque universalis synodus, prædicationem hanc ab initio inconcusam docens, definivit principaliter trecentorum decem et octo sanctorum patrum fidem manere intentabilem. Et propter illos quidem qui adversum sanctum Spiritum pugnanti postea iori tempore a Patribus apud Constantinopolim CL. congregatis, de substantia Spiritus traditam doctrinam corroborat, quam illi omnibus notam fecerunt, non quasi quod aliquid esset minus in præcedentibus inferentes; sed de Spiritu sancto intellectam eorum adversus eos qui dominationem ejus respicere tentaverunt, Scripturarum testimoniis declarantes. Propter illos vero qui mysterium dispensationis corrumpere moliantur, et purum hominem esse qui ex sancta Virgine Maria natus est impudenter delirantes, epistolam beati Cyrilli Alexandrinæ Ecclesiæ præsulis synodicas ad Nestorium et ad alios per Orientem congruas existentes suscepit ad convincendas Nestorii resanias, interpretationem vero eorum qui salutari symboli pio zelo nosse desiderant, quibus etiam epistolam magnam et senioris urbis præsulis beatissimi et sanctissimi archiepiscopi Leonis, quæ scripta est ad sanctæ memoriæ archiepiscopum Flavianum ad perimendam Eutychis malam intelligentiam, ut pote et magni illius Petri confessioni congruentem, et com-

munen quamdam columnam nobis adversus pravam dogmata exiitentem, ad confirmationem rectorum dogmatum utique intellectum coaptavit. His namque qui in istos filios dispensationis divinæ mysterium discerpere nituntur obsistit; et illos qui passibilem deitatem Unigeniti ausi sunt dicere, a sacro cœtu expellit. Et his qui in duabus naturis Christi temperamentum aut confusionem exquirunt resistit. Et eos qui cælestem aut alterius alicujus esse substantiæ dicunt quam ex nobis assumpsit servi formam, ut dementes abigit. Et qui duas quidem ante unionem naturas Domini fabulantur, unam vero post unionem confingunt, condemnat. Sequenter igitur sanctos Patres unum eundemque confiteri Filium et Dominum nostrum Jesum Christum consonantes omnes docemus, eundem perfectum in deitate, eundem perfectum in humanitate, Deum vere et hominem vere, eundem ex anima rationali et corpore, consubstantiali Patri secundum deitatem, consubstantiali nobis eundem secundum humanitatem, per omnia nobis similem absque peccato, ante sæcula quidem de Patre genitum secundum deitatem, in novissimis autem diebus eundem propter nos et propter salutem nostram ex Maria Virgine Dei Genitrice secundum humanitatem, unum eundemque Christum Filium Dominum unigenitum, in duabus naturis, inconfuse, immutabiliter, indivise, inseparabiliter agnoscendum, nusquam sublata differentia naturarum propter unionem, magisque salva proprietate utriusque naturæ, et in unam personam atque substantiam concurrentem, non in duas personas partitum atque divisum, sed unum et eundem Filium unigenitum Deum Verbum Dominum Jesum Christum, sicut ante prophetæ de eo et ipse nos Jesus Christus erudit, et Patrum nobis symbolum tradidit. His igitur cum omni undique scrupulositate et diligentia a nobis dispositis, definivit sancta et universalis synodus alteram fidem nulli licere proferre vel conscribere, aut componere, aut sentire, aut docere aliter. Eos autem qui ausi sunt componere fidem alteram, aut proferre, aut docere, aut tradere alterum symbolum, volentibus vel ex gentilitate ad agnitionem veritatis, vel ex Judæis, vel ex hæresi quacunq; convertis, hos, si episcopi fuerint aut clerici, alienos esse episcopos ab episcopatu et clericos a clero; si vero monachi aut laici fuerint, anathematizari.

D *Dilectissimo fratri Flaviano Leo.*

Lectis dilectionis tuæ litteris, quæ miramur fuisse tam seras, et gestorum episcopaliū ordine recensito, tandem quid apud vos scandali contra integritatem fidei exortum fuisset agnovimus, et quæ prius videbantur occulta nunc nobis reserata patuerunt, quibus Eutyches, qui presbyterii nomine honorabilis videbatur, nullum imprudens et nimis imperitus ostenditur; ut jam de ipso dictum sit a propheta: Noluit intelligere ut bene ageret, iniquitatem meditatus est in cubili suo. Quid autem iniquius quam impia scire et sapientioribus doctoribusque non cedere? Sed in hanc insipientiam cadunt qui cum ad cognoscendam veritatem aliquo impediuntur obscuro, non ad propheticas voces, non ad apostolicas litteras, nec ad evangelicas

aucloritates, sed ad semetipsos recurrunt; et ideo magistri erroris existunt, quia veritatis discipuli non fuerunt. Et cætera quæ in eadem epistola usque ad finem continentur. Data idus Junias Asterio et Protogene consulibus.

I. Posteaquam beati Chalcedonensis concilii expositionem vel beati Leonis epistolam de sancta et orthodoxa fide posuimus, quæ una eademque est trium præcedentium synodorum, id est, Nicænæ, Constantinopolitanæ, atque Ephesinæ primæ et Deo iuvante in ea nos omni sinceræ mentis devotione persistere fraternitas vestra et universalis cognoscit Ecclesia, necessarium valde credimus, pro ejus servanda per omnia reverentia, de suprascriptis trium capitulorum quæstionibus diligenter debere nos cuncta discutere et cauta promulgatione sententiæ definire. Arbitramur ergo esse conveniens primum, sicut proponimus, quid de epistola quæ ab Iba ad Marim Persam scripta dicitur, apertissima demonstratione declarare. Dum igitur Ibas episcopus improbe a Samuele, Mara, aliisque suis clericis impetitus, et pro gravi, tanquam impugnatæ ab eo sanctæ fidei, crimine epistola ad Marim Persam ei ab eisdem accusatoribus fuisset opposita, nec non a Photio et Eustathio episcopis fuisset absolutus, quibus tunc a Theodosio piæ recordationis principe fuerat delegata cognitio; ac postea pro iustitiam a quibus fuerat purgatus criminibus, per nefariâ illa gesta Ephesini secundi concilii, absens falsorum responsis testium quam maxime eandem ad Marim epistolam ejus esse assentientium fuisset addictus, veniens ad sanctam Chalcedonensem synodum hæc pro sua purgatione legitur allegasse. De synodo Chalcedonensi in actione de Iba episcopo habita post alia ita (Act. 9): *Ingressus Ibas reverentissimus Edessenæ civitatis episcopus dixit: Injustitiam ab Eutyche et falsa signenta perpessus, absens a quadraginta mansionibus, et condemnatus, hic adveni impetrare clementiam, et adii sacrum et immortalem verticem, et jussit vestra magnificentia cum sancta hac et universali synodo quæ adversum me sunt gesta perquirere. Deprecor igitur vos ut cognoscatis quia falsam accusationem pertuli et calumniam a quibusdam clericis. Jubete ergo ea quæ judicata sunt a Photio et Eustathio reverentissimis episcopis relegi. Uranius enim episcopus Hemerorum pro gratia Eutychie omnia agens præparavit quosdam clericos accusare me, et iudicium sibi prædictisque transmitti. Et inventus sum innocens a blasphemii quæ mihi illatæ sunt, et iudicatum datum est a præfatis reverentissimis episcopis accusationes quidem adversum me per calumniam factas arguens, testificans autem me esse catholicum. Jubete omnia quæ per absentiam meam in Epheso gesta sunt evacuari et iustitiam mihi servari, qui sum in nullo culpabilis, et reddi mihi episcopatum pariter et Ecclesiam. Nam et omnes clerici Edesseni, per quos scripserunt præfatis episcopis, testantur me esse catholicum, et alienus sum a nefariis blasphemii quæ mihi inferuntur; et cætera. Item ex ejusdem synodi actione undecima: Ingressus Ibas prædictus reverentissimus vir dixit: Deprecor magnificentiam*

vestram et hanc universalem sanctam synodum. Eutyches adversum me pro fide quædam falsa confixi, nec me in sancta synodo introire permisit. Et post alia: Ob hoc etenim, sicut jam edocui, adii sacrum et immortalem verticem, et jussit vestram magnificentiam et sanctam synodum audire quæ adversum me gesta sunt. Et cognovistis ex decreto quia in nullo culpabilis sum repertus.

II. Claret igitur ab ipso initio quo Ibas Edessenæ civitatis episcopus sanctam Chalcedonensem synodum monstratur ingressus, epistolam quæ ad Marim Persam ab eo scripta compingitur [forte constringitur], quia sua fuerit denegasse, adeo ut apertissime fateatur in secundi illius Ephesini concilii nefarii gestis injustitiam se ab Eutyche et falsa signenta perpessus. Constat autem in eadem secunda Ephesina audientia adversus absentem prædictum episcopum hoc quam maxime flagitatum, ut responsis testium jampridem productorum accusatores ejus niterentur ostendere Ibam episcopum eam quæ ad Marim Persam scripta fuerat epistolam suam fuisse confessum. Ex qua causa apparet cum, sicut ipse queritur, injusta sententia fuisse damnatum. Quod quia Iba episcopus falsis signentis falsaque accusatione et per calumniam adversum se in secundo Ephesino pravo iudicio asserit concionatum, evidentissime declaratur a prædicto Iba episcopo memoratum ad Marim Persam scriptam epistolam quia sua fuerat denegatam. Huc accedit quod illius concilii nefariis gestis ipsa a responsorum testium ab adversariis episcopi Ibæ prælatio [Veritas, prolatio], quibus epistolam ejus fuisse falso nitebantur ostendere, nihil aliud iudicat nisi quia in memoratorum Photii et Eustathii iudicio esse ejusdem Ibæ episcopi probari non potuit. Nam si probata illic esset, gestis potius apud Photium et Eustathium habitis in Ephesina secunda synodo accusatores quam testibus uterentur. Non enim de manifestis, sed de incertis rebus producendorum testium necessitas irrogatur. Unde iustissime Ibas episcopus agens apud sanctum Chalcedonense concilium, falsos eosdem testes redarguens, se absente in secunda Ephesina per signenta potius quam per veritatem accusationem perpessus esse conqueritur; quippe qui noverat se in iudicio præfatorum episcoporum Photii et Eustathii nulla ab eisdem accusatoribus obsecratione convictum; contraque ad demonstrandam plenius innocentiam suam, Photii atque Eustathii episcoporum iudicatum relegi postulavit, in quorum iudicio dum [forte, dudum] ab accusatoribus libellus fuisset oblatus ita (Act. 10): *Nos equidem optabimus omne tempus vitæ sine litigio vivere. Quoniam autem ea quæ aucter gesta sunt adversus nostram Ecclesiam et sanctissimam Patrum nostrorum fidem a venerabili episcopo nostro Iba injustitiæ proxima impulerunt nos ad hanc accusationem descendere; et reliqua. Dumque ab eisdem cogitoribus per interlocutionem decretum fuisset ut a generali accusatione descendentes, singillatim ex scripto accusatores quæ adversus Ibam episcopum dicerent capitula designarent, nihil aliud, quantum*

ad fidei causas pertinet, id est, quod Patrum fidem, ut accusatores dixerant, impugnare videretur, nisi hoc tantummodo ab eis accusatio scriptis oblata noscitur continere quia beatum Cyrillum appellat hæreticum, et ob hoc Nestorianus esse monstratur. Ita enim dicit: *Quia Nestorianus est, et beatum Cyrillum episcopum hæreticum appellat; quod in se maxime quæ ad Marim Persam scripta legitur certum est epistolam continere. Quodque statim iudices pro gravi hæreseos dictum pondere se suscepisse sua interlocutione testati sunt dicentes ita (Act. 10): Quando objurgatio capitulum sequitur, animæ periculum ferens, superfluum judicamus inquisitionem feri cæterorum. Quæ igitur manifeste indicta sunt et canonicis et legibus, et sunt aperte odiosa Deum timentibus, hæc eligite primitus et his instate. Videtur autem nobis hæc esse integra, primo quidem rectæ esse fidei oportere qui sacerdotio fungitur, et ita esse totius luxuriæ liberum, et cætera.*

III. Quis ergo dubitet ex eo iudices capitulum ad animæ periculum pertinere dixisse et ex eo censendum non rectæ fidei sacerdotem qui beatum Cyrillum appellavit hæreticum, cum nihil aliud in accusatione ante hanc interlocutionem propositam de causis ad fidem pertinentibus dictum sit nisi quia Nestorianus est et beatum Cyrillum appellavit hæreticum. Ex quo satis apertum est epistolam ad Marim Persam scriptam, quæ beati Cyrilli dogmata, quibus non consentientem Nestorium constat esse damnatum, definiendo rectæ fidei esse contraria, beatum Cyrillum appellaret hæreticum, ab adversariis Ibx episcopi, quia ejusdem Ibx fuerit, nullo modo comprobata, nec eundem Ibam quia ejus fuerit fuisse confessum. Quoniam si apud præfatos iudices ab Iba factam doceri potuisset epistolam, nunquam eorum sententia Ibas meruisset absolvi, cum tantæ interlocutionis suæ pondere fidei prius causam quæri magnopere voluerunt, quam in beatissimo Cyrillo, qui ab Iba nominatus dicebatur hæreticus, æstimaverunt fuisse gravissima. Nam et subsequens constituti textus his convenire quæ dicta sunt per sua loca subteradnexa evidentiter ostenditur. Ad petitionem namque Ibx, Photii atque Eustalithii episcoporum in memorato sancto Chalcedonensi concilio relecta serie iudicati, hæc post aliqua prædictos iudices, dum de accusationis adversus Ibam episcopum institutæ ordine loquerentur, in sua claret dixisse sententiæ, quæ ita se habent (Act. 9): *His ergo dantibus capitula quædam et roganibus ut horum feret subtilis inquisitio, incumbentes nos capitulis; et invenientes in his immissionem quamdam adversus Ibam reverentissimum episcopum, quasi non recte saperet, sed alia præter piam doctrinam doceret, necessarie ex hoc prius inquisitionem cum magna diligentia facere sumus impulsus. Præcepimus etenim accusatoribus dici quæ essent quæ ab episcopo Iba dicerentur, sicut ipsi dicebant, pii dogmatis aliena. Dixerunt eorum ipsorum quædam. Et cum multa mo'ta fuissent quæ in actis inserta sunt. Et post pauca iidem iudices ita dixerunt: Et consiliis pietatem ubique præponentes et inquirentes præparavimus reverentissimum Ibum episcopum quod*

et ipse ad satisfactionem eorum quæ [forte, de fide] levi dicta fuerant sapuit, ex scripto dare quid sentit vel supit de pia nostra fide; quod et fecit. Ex abundantia autem prædictus reverentissimus vir promisit et in suæ eloqui civitatis ecclesia et manifeste anathematizare malignæ impietatis principem Nestorium et eos qui sicut ille sapient, et qui vel libris vel codicibus ejus utuntur. Confessus est autem sic se credere sicut continent litteræ quæ venerant inter reverentissimæ et sanctissimæ memoriæ Joannem magnæ Antiochene civitatis episcopum et Cyrillum maximæ Alexandrinorum civitatis episcopum, quibus ministravit beatæ memoriæ Paulus Emesinorum civitatis episcopus, ex quibus universalis consensus efficitur. Consentire autem et in omnibus quæ nuper gesta sunt a sancto synodo quæ convenit in regia et Christiana Constantinopoli civitate, habere autem omnia quæ placuerunt in Ephesino metropolitano concilio quod a sancto Spiritu movebatur, æqua autem huic iudicare quæ in Nicæa sunt constituta, et nullam differentiam arbitrari ejus ad aliam. Et nimis ejus sanctitatem laudavimus quod prone supererit curare eos qui vel suspicione vel alio quoquomodo ejus læderent opinionem doctrinæ, et cætera.

IV. Constituti igitur quod a viris venerabilibus Photio et Eustalithio prolatum est tenore perpenso, in quo dicitur *dantibus capitula accusatoribus*, quæ utique dari, sicut superius legitur, nisi scripto minime potuerunt, inventam illic immissionem adversus Ibam episcopum factam, quod alia præter piam doctrinam faceret vel doceret, nihil aliud pronuntiasse iudices clarum est, negotio, ut ipsi memorant, subtiliter inquisito, quam per immissionis signimenta calumniose adversus Ibam episcopum accusationem esse propositam, non studio veritatis. Et quid est quod in capitulis scripto porrectis accusatores contra episcopum Ibam de fidei causa detulerant nisi quod Nestorianus esset, beatum Cyrillum hæreticum nominando, quem in Apollinaris incidisse hæresim et hæreticam conscripsisse epistolam, quæ ad Marim Persam scripta perhibetur, affirmat? Unde clarum est Ibx episcopi eandem epistolam non fuisse, cum ei per immissionis falsitatem quod eadem epistola continet iudices testentur objectum, quem memorati superius constituti locum quæstioni episcopi Ibx manifestum est convenire, per quam in sancto ac reverendo Chalcedonensi concilio Uranium episcopum queritur pro Eutychis agentem gratia quosdam clericos qui suæ accusationi insisterent præparasse. Ex quo satis apparet ipsam immissionem sua sententia Photium et Eustalithium iudices tacito immittentis nomine lacerasse, quam Ibas episcopus palam in sancta Chalcedonensi synodo expresso concinnatoris vocabulo denotavit. Non est igitur ambiguum hoc quod ad criminandum beatum Cyrillum, et pro hæresi schismate Ibx constat objectum, idque epistolam continere, manifestum est ab accusatoribus immissionis calliditate conflictum et accusati negatione et iudicium delinitione fuisse monstratum.

V. Adjicitur quoque ejusdem pagina constituti quod ad satisfactionem eorum quæ ab accusatoribus

[*forte*, de *fide*] levi dicta fuerant sapuit Ibas episcopus ex scripto dare quid sentit vel sapit de pia fide. Unde apparet consequenter Ibas episcopi accusatores notari per omnia falsitatis, qui inconsulto simulatis calore lapsi, leviter potius quam vere criminati fuisse Ibas monstrantur episcopum, adeo ut adversus ea quæ tenor epistolæ ad Marim Persam scriptæ in obtrecta ionem beati Cyrilli et duodecim capitulorum ejus asseruit, et eadem accusatorum levitate atque falsitate objecta Ibas dixisse convinci non potuit, ex scripto insuper idem Ibas quid de pia fide sentiret ostenderet, tanquam puritati suæ sufficere non julicans quod convinci aliquid contra rectam fidem dixisse non potuit, nisi etiam ipsam fidem qualiter semper retinisset animo sua sententia publicaret. Quod vel iudicibus vel ipsi Ibas episcopo necessarium minime fuerat, si supradicta epistola et ejus esse et orthodoxo sensu dictata potuisset ostendi. Quapropter diligenter attendendum est quod dicitur ad satisfactionem eorum quæ levi dicta fuerant prone sapuisse Ibas episcopum ex scripto ostendere quid de pia fide sentiret. Evidenter etenim clarum est ita epistolæ ad Marim textum pio dogmati inveniri contrarium, ut quamvis levitate accusantium quam rerum veritate Ibas episcopo firmetur objecta, tamen ne vel hæc quod false ipsius dicta fuerat, ejus catholicæ fidei derogaret, prone sapuit contra illius impietatem quid de pia fide sentiret ostenderet. Neque enim de orthodoxæ fidei sinceritate quid sapiebat necessarium esset scripto depromeret, nisi in illa epistola quæ ei objecta fuerat clareret perfidiæ macula quam vitabat. Constat igitur et ejus non esse epistolam quæ levitate accusantium objecta firmatur, et fidei recte adversariam; contra cujus objectionem ex scripto recta fides opponitur. Rursus consequenter et evidentius ad Ibas episcopi purgationem in eodem astruitur iudicatum [*forte*, iudicatum] quod Ibas episcopus ex abundanti promississe memoratur manifeste *anathematizare malignæ impietatis principem Nestorium, et eos qui sicut ille sapient, vel qui libri aut codicibus ejus utuntur; habere autem se omnia quæ placuerant in Ephesino concilio quod a sancto Spiritu movebatur, nihilque a Nicæno d[omi]ni [*forte*, differret] concilio*. Porro autem epistola quæ ad Marim Persam scripta relegitur, non solum non habere quæ in Ephesino primo concilio gesta sunt, sed etiam gravi exsecratione respuisse et condemnasse monstratur: quippe cum et Nestorium iudicio et inquisitione, non facta memoret esse damnatum, et beatum Cyrillum in Apollinaris hæresim incidisse, et ei similia scripsisse pertinacia sacrilego [*forte*, pertinaci ac sacrilego] errore definiat, et duodecim beati Cyrilli capitula omni impietate plena et rectæ fidei contraria nuncupasset. Unde evidentissime declaratur quia ex professione Ibas episcopi, per quam ex abundanti, ut attestantur iudices, universa quæ in Ephesino primo concilio gesta sunt servare et recipere profitetur, quia ejus fuerit epistolam denegatam. Nam si ejus esse constitisset epistolam, in qua, ut dictum est, Ephesina prima synodus impu-

gnatur, non dicerent iudices Ibas episcopum ex abundanti inter alia promississe habere omnia quæ placuerunt in Ephesino primo concilio, sed pro correctione potius declaranda dicerent necessariæ coactum prædictam episcopum illa recipere quæ ab eo quidem per epistolam fuerant improbata. Non enim ex abundanti professus Ibas diceretur episcopus, si ipsa rerum necessitate cogente, ut appareret orthodoxus, fateretur. Cui etiam dilucidæ rationi consequenter quæ inferius continentur ejusdem iudicati verba proficiunt quibus dicitur (*Act. 10*): *Ita enim ejus sanctitatem laudavimus quod prone sapuerit curare eos qui vel suspicione vel quocummodo ejus læderent opinionem doctrinæ*, et cætera. Ex quibus verbis apertissime claret ex abundanti hoc quoque Ibas episcopum fuisse professum per quod non veritas, quæ de eo probata non fuerat, sed etiam suspicio, si potuisset accedere, purgaretur. Cum autem epistola ad Marim Persam scripta non ea quæ quamdam suspensionem facerent, sed apertissima et manifesta Ephesinæ primæ synodi et duodecim capitulorum beati Cyrilli legatur crimina continere, nemini venit in dubium quin Ibas episcopi minime probata fuisset epistola, qui ex abundanti etiam de suspicionibus liber ostensus est. Et quomodo de veritate reprehensibilis facti argui poterit qui de suspicione quoque reddi voluit alienus?

VI. His igitur ita se habentibus congruenter et una eademque suadente justitia, etiam legatorum sedis apostolicæ interlocutio prolata subsequitur, qua ex decreto proprio Photii atque Eustathii venerabilium episcoporum, tam de his quæ ex scripto accusatores dederunt, quam de his quæ inter gesta locuti sunt, id est ab omni accusatione inculpabilem et liberum Ibas fateretur episcopum reperiri, et id tantummodo postulat, ut utrum sententiam suam Photius atque Eustathius venerabiles viri cognoscerent, sua professione signarent. Ita enim se habet (*Act. 9*): *Paschasinus et reliqui episcopi per presbyterum apostolicæ sedis dixerunt: Sanctissimi episcopi qui decreto proprio et inculpabilem et omni accusatione liberum Ibas reverentissimum declararunt, si propriam sententiam recognoscunt edicant. Photius reverentissimus episcopus Tyri dixit: Etiam nostrum est decretum. Eustathius reverentissimus episcopus Beryti dixit: Mea est subscriptio; et reliqua*. Ex qua inquisitione cum tantummodo de recognoscenda sententia iudices monuissent, nihil de qualitate sententiæ dubitantes, imo etiam quia per eam Ibas episcopus liber ab omni accusatione inventus sit approbantes, dilucide aperteque monstratur decreto venerabilium Photii atque Eustathii episcoporum etiam legatorum apostolicæ sedis indubitabilem accessisse consensum, quia, sicut dictum est, ab omni accusatione liber Ibas exstitisset episcopus. Relecto itaque Photii atque Eustathii episcoporum, quod pro se Ibas episcopus protulit, iudicato et ab eisdem iudicibus, sicut supra dictum est, repetita professione recognito, cum in subsequenter diebus de persona ejusdem Ibas episcopi fuisset cognitio prolata, rursus

ingressus Ibas episcopus hæc legitur fuisse conquestus (Act. 10): *Deprecor magnificentiam vestram et hanc universalem sanctam synodum. Eutyches adversum me pro fide quædam falsa confixit, nec me in sancta synodo introire permisit; per quadraginta mansiones invicem per diversos ordines direxit me; viginti et amplius carceres mutavi, tanquam non esset carcer in Antiochia, in ordine comilianorum dicentibus mihi quia damnatus es. Si videtur ergo magnificentiam vestram et sanctæ vestræ synodo quæ sine iudicio in absentia mea adversum me gesta sunt infringere, in vestra erit potestate. Ut hoc etenim, sicut jam edocui, adii sacrum et immortalem verticem, et iussit vestram magnificentiam et sanctam synodum audire quæ adversum me gesta sunt, et cognovistis ex decreto quia in illo culpabilis sum reperi.*

VII. His ergo in querelam deductis claret Ibas episcopum apertissimis deplorationibus alligare [forte, allegare] quod in secretario superiore conquestus est ea quæ in sceleratis illis gestis Ephesinæ secundæ synodi adversus eum de fide gesta sunt ab Eutychæ fuisse confecta [forte, conficta]; ubi, sicut jam superius dictum est, per introducta contra absentem responsa testium, maxime epistolam ad Mariam Persam ejusdem fuisse docere conati sunt. Quam epistolam in hoc loco duplici modo ab Iba episcopo, sicut et superius assertum est, denegatam evidenter apparet. Primo quod accusatoribus ejus ipsa productio testium nisi contra negantem necessaria non fuisse convincitur. Nemo enim contra illum testium responsis indiget quem viderit quod ab eo factum arguit confiteri. Quam negationem suam Ibas episcopus evidenter ex formidino accusatoris ostendit dicens: *nec me in synodo introire permisit (Ibid.)*. Ita enim contra se falsos testes eum præparasse testatur; ut cum suam adversarii studio profligatam querat absentiam, confirmet se præsentem non potuisse convinci. Deinde quod in sancto ac reverendo Chalcedonensi concilio præsens Ibas episcopus, dum ea quæ adversus eum in Ephesina secunda testatus [forte, testibus] aliisque modis gesta sunt ficta [forte, fictam] conqueritur epistolam quam ejus esse illic responsis testium dictum false fuerat alienasse [alienam a se] procul dubio proficitur. Unde et competenter sequitur quia sancti illic in Chalcedona residentes iudices ex decreto Photii atque Eustathii in nullo eum cognoverint culpabilem, apertissime profidentes quod ea quæ de fide adversus eum accusatores, tam in libello apud Photium et Eustathium episcopos oblato, in quo dixerunt eum plurima contra fidem Patrum dicere, quam in capitulis ex scripto datis, in quibus dixerunt (Ibid.), *Nestorianus est, et beatum Cyrillum appellat hæreticum*, nec non et in his sunt dicentes eum publice allocutum, *Non invidio Christo facto Deo: in quantum enim factus est, et ego*. Quam accusationem videlicet eorum et in quibus cum Nestorianum esse et beatum Cyrillum hæreticum appellasse dixerunt, false adversus se ab accusatoribus fuerint intimata, et ita quoque venerabilium Photii atque Eustathii episcoporum quia leviter false

dicta sint constitutum, adeo ut ex eodem decreto ab omni accusatione liber et in nullo inventus culpabilis diceretur. Quod cum ita sit, evidenter ostenditur epistolam ad Mariam Persam scriptam, quæ duodecim beati Cyrilli capitula omni impietate plena et recte fidei dicit esse contraria, et Nestorium iudicio et inquisitione non facta damnatum, nullo modo quia hæc fuerit approbatum; quippe cum ipse de se apertissime fateatur quod ea quæ de fide adversus se accusatores dixerint, false dixissent; cum si aut ipse suam esse epistolam fateretur, aut ab accusatoribus aliqua fuisset probatione convictus, non utique Photii atque Eustathii episcoporum iudicio, in quorum examine hæc fuerunt flagitate [agitata], absolutissime censeretur. Quod leviter ac false ac per immissionem quamdam ab accusatoribus suis Ibas episcopus fuerit impetitus necessitate, et Nestorium anathematizaverit, et omnia quæ in Ephesino primo placuerunt concilio se habere tanquam ea quæ in Nicæa acta sunt voluntaria professione testatus sit; quæ utique ab epistola quæ ad Mariam Persam scripta dicitur excusatio Nestorio constat esse rejecta. Propter quod nulli venit in dubium quod ea quæ adversus nos false dici asserimus, neque a nobis dicta, neque a nobis facta esse omnino disfatamur, et quæ ex abundantia recepisse astruimus, et antea tenuisse firmemur.

VIII. Ad hujus quoque indubitabiliter ostendendæ negationis argumentum [argumentum] commode sequentium gestorum ordo connectitur. Cum enim quidam jam in sancta Chalcedonensi synodo absolutioni Ibas episcopi vocem curasset contradictionis opponere, et ingredi ejus accusatores iudices præcepissent, ingressus Theophilus diaconus cum aliis, dum interrogaretur utrum accusaturus Ibas venisset episcopum, ita respondit (Act. 10): *Accusatores manifesti sunt, et hic non sunt. Ego diaconus sum, et scio violentiam civitatis. Et si accuso, testes non adsunt, et denegat*. Quæ accusatoris responsio manifestat quod ita ea quæ apud Photium et Eustathium episcopos objecta sunt denegaverit Ibas episcopus ut in Chalcedonensi synodo, cum ipsa idem a se objicienda noseet, ab Iba episcopo deneganda confirmet. Unde quorundam valde est stupenda contentio, qui epistolam ad Mariam Persam scriptam, ab accusatoribus pro magno crimine objectam, et in Chalcedonensi synodo ex gestis apud Photium atque Eustathium episcopos habitis rursus ad convincendum, ut putabant, Ibas episcopum proferendam, eundem Ibas episcopum quia sua fuerit mentiuntur esse confessum; cum, (ut) supra dictum est, accusatores ipsius præcedentes negationes ejus experti ea quæ a se ex memoratis gestis objicienda noverant, certissime negaturum esse testentur. In tantum enim in illo Photii atque Eustathii episcoporum iudicio Ibas episcopum conscientia suæ virtute subnexum [forte, subnixum] sciebant ea quæ ab accusatoribus proposita fuerant denegasse, ut in sancto Chalcedonensi concilio etiam ipsis Photio atque Eustathio præsentibus, quorum pridem iudicio res fuerat agitata, confirmet deo

negaturum. Nunquam enim accusator iisdem rursus in cognitione sedentibus Ibam episcopum diceret negaturum, si apud eos in priore iudicio sciret jam fuisse confessum. Posthæc cum interlocutio iudicum in Chalcedona residentium quæreret ab accusatoribus Ibæ episcopi utrum scriptas probationes præbere de re aliqua potuissent, Theophilus diaconus dixit : *Habeo monumenta quæ super hæc gesta sunt in Beryto, et quæ in Epheso, et cætera.*

IX. Animadvertendum est igitur quod nihil aliud contra Iban episcopum adversarii eius quod in Chalcedonensi proferret synodo se habere dixerunt, nisi ea quæ apud Photium et Eustathium episcopos et postea in Ephesina secunda de eo sunt habita monumenta. Ex quo apparet non sibi eos iudicasse sufficere, imo contra se futurum potius æstimasse, si ea tantummodo quæ apud memoratos Photium et Eustathium episcopos adversus Iban episcopum gesta sunt legerentur, in quibus neque testibus neque sua monstrabatur confessione convictus, nisi et ea proferre quæ nefarie in secunda Ephesina synodo acta sunt poposcissent, in quibus illis falsitatibus uterentur qui Iban episcopum epistolam quæ ad Marim Persam scripta est mendaciter suam esse dixerunt confessum. Certum est igitur nullum adversus Iban probationis, ut putabant, habuisse ejus adversarios documentum, nisi hoc solummodo quod in illa non dicenda synodo adversum se Ibas episcopus per sui absentiam astruit fuisse confictum, quod in sancta Chalcedonensi synodo residentes iudices rei veritate permoti sunt, interlocutionis justitia submoverunt, interrogantes Thalassium atque Eusebium episcopos, qui tunc in secunda Ephesina cum aliis adfuerunt, utrum eorum audientiam præsens Ibas fuisset expertus. Qui dixerunt (*Act. 10*) : *Non aderat.* Qua responsione cognita, Orientales et Pontici episcopi in Chalcedonensi concilio clamaverunt : *Absentem nullus addicit.* Quorum interlocutio ita prolata ea quæ adversus Iban episcopum in secunda Ephesina gesta sunt evidenter evacuat, ad illorum, id est Photii et Eustathii, consequenter omne remittens acta negotium, quorum jam sententia Iban episcopum noverant absolutum. Quod in sequentibus evidentiore iudicium interlocutione signatur, qui gesta nefaria secunda Ephesinæ synodi contra Iban episcopum pro execratione atque mendacio sui habita relegi vetuerunt. Nam ut apertius manifestetur intelligi Iban episcopum universa quæ ab adversariis in iudicio Photii atque Eustathii episcoporum objecta fuerant, et nunc in sancto Chalcedonensi concilio ex gestis quæ Theophilus proferebat objicienda erant, indubitabiliter denegasse, interrogatio iudicum in Chalcedona residentium, vel responsio Photii episcopi sine cujusquam ambiguitatis patefecit obstaculo; quæ ita se habent (*Ibid.*) : *Magnificentissimi et gloriosissimi iudices dixerunt : Ibas igitur reverentissimus a suis accusatoribus est convictus? Photius reverentissimus episcopus dixit : Non, et cætera.* Quid hac probatione clarius, quid evidentius dici potest quam ut ea quæ accusator propositurus negaturum Iban con-

A firmavit episcopum? Hæc quoque ipse Photius iudex, apud quem pridem gestum fuerat confitens quia non convictus esset Ibas episcopus, eum procul dubio quæ objecta sunt negasse testetur? Quam negationem maxime ad epistolam quæ ad Marim Persam scripta legitur pertinere sequentium declarat ordo gestorum. Nam cum ad documentum eorum quæ in iudicio Photii et Eustathii ex scripto dederant, id est, quia Nestorianus esset, et beatum Cyrillum appellasset hæreticum, blasphemias illas protulissent quas se putabant testibus probaturos, id est, *Non in video Christo Deo factio* (*Act. 10*), et reprobatibus testibus nihil ex his ostendere potuissent, ad illa quæ pridem ex scripto dederant redeuntes, hoc quod epistola ad Marim Persam scripta continet objecerunt, id est, quia beatæ memoriæ Cyrillum et duodecim ejus capitula appellasset hæretica. Cui Patri Photius atque Eustathius iudices, sicut superius ipsi professi sunt, diligentius incumbentes, modo ab eodem Iba episcopo perscrutantes, modo probationes ab accusatoribus exigentes, utrum aliquid post unitatem Ecclesiarum factam in obtreccatione beati Cyrilli a sæpedito Iba episcopo dictum sit, vehementer et sagacissime quæsierunt. Adversum quæ Ibas respondens episcopus omnibus exceptionibus suis eam quæ ad Marim Persam scripta legitur impugnavit epistolam, asserendo quia post unitatem et pacem inter beatum Cyrillum et Orientales factam in nullo beato Cyrillo derogasset.

X. Porro autem sæpedita ad Marim Persam scripta epistola jam post unitatem pacemque Ecclesiis restitutam et beatum Cyrillum incidisse in Apollinarius hæresim, eique similia conscripsisse confirmat, et duodecim ejus capitula asserit rectæ fidei esse contraria, Nestorium autem iudicium [sine iudicio] et inquisitione non facta damnatum. Quod scriptor epistolæ non per suum aut alicujus alterius intelligentiæ evenisse dicit errorem ut beatus Cyrillus conscripsisse hæretica dogmata putaretur; sed ita in ea pravitate idem confictor epistolæ permanens, illa orthodoxa beati Cyrilli dogmata hæretica videretur astruere, ut ab eis potius beatum Cyrillum veluti abnegantem quæ prave conscripserat asserat recessisse. Quæ omnia Ibæ episcopi professioni quare ab adversariorum objectione tueretur esse contraria quicunque pio ac recto corde legit intelligit. Neque enim ipsi iudices si quod vel levi derogatione post unitatem dictum sit, exquirentes Iban episcopum, si ejus esse tam aperte blasphemantem epistolam comprobassent, paterentur sine ultione transire aut dicerent non esse convictum. Quæ autem beati Cyrilli major injuria potest vel exquiri vel fieri quam dogmata ejus, quæ in Ephesina prima exposuit, hæretica definire, per quorum orthodoxam prædicationem vivus ac mortuus omnibus venerabilis et reverendus existit; quæ dogmata beati Cyrilli dum per epistolam ad Marim Persam scriptam posteaquam adunati sunt beatæ memoriæ Cyrillus et Joannes Antiochenæ civitatis episcopi, constat profana voce omnimodis impugnare, quis sana mente possit advertere Iban ne-

gantem quia post unitatem aliquid adversum beatum A Cyrilium dixerit epistolam non negasse, quæ post illam unitationem ejus dogmata defuit esse hæretica. Nisi forte aliquis ita ab humani sensus ratione discedat, ut credat Ibas nihil de beato Cyrillo dixisse contrarium, si eum hæretica conscripsisse testetur, et circa ejus personam arbitretur eundem Ibas servasse reverentiam; si sanctam doctrinam, qua reverendus est omnibus, accusavit. Atque ideo si singularis beati Cyrilli injuria est ejus damnasse doctrinam, et hæreseos aperta videtur professio prædicationi derogare catholicæ, si Ibas probaretur epistola, in qua utraque manifestum est contineri, nunquam Ibas episcopus, utrumque negando, ex utroque meruisset absolvi. Huc accedit quod luce clarius demonstratur nullum etiam tempus inveniri posse, neque ante adunationem, neque post unitationem, beati Cyrilli cum Orientalibus factam, quo eadem epistola ab Iba episcopo scripta doceatur. Nam ipsius tenor epistolæ evidenter ostendit quia post unitatem paceraque Ecclesiis reformatam in derogatione beati Cyrilli ejusque dogmatum facta sit, Ibas vero post adunationem beati Cyrilli cum Orientalibus factam nihil se tale aliquid dixisse testetur. Constat neque ante adunationem, quia hoc in ejusdem epistolæ tenore non legitur, neque post adunationem, quia hoc Ibas sua professione denegat, ab eodem Iba memoratam epistolam fuisse conscriptam.

XL. Et ut nulli prorsus habeatur ambiguum in eadem negatione qua coeperat Ibas episcopum persistisse, et hoc ex presentis Ibas verbis judices ita sensisse, et accusatores eam tanquam negantem voluisse, nec prævaluisse convincere, ipsius necesse est interlocutionis judicium et prosecutionis accusatorum, quæ in sancta Chalcedonensi synodo ex gestis Photii et Eustathii releguntur, verba pensemus, quæ ita se habent (Act. 10) : *Reverentissimi episcopi, id est Photius et Eustathius, dixerunt : Si post mortem beati Cyrilli reverentissimus Ibas episcopus eum visus est hæreticum nominasse, et hæreticum habuisse, monstrate. Maras dixit : Probamus : quod procul dubio neque judices adhuc probari quærent, neque accusatores repromitterent probaturos, si hoc Ibas episcopus non negasset. Licet ea quæ superius in gestis apud Photium et Eustathium habitis eorumque judicato ad negationem Ibas episcopi demonstrandam multimode ex interlocutionibus judicium et accusatorum prosecutionibus ipsiusque Ibas exceptionibus claruerunt abunde sufficerent, tamenetsi minus aliquid in Photii atque Eustathii episcoporum judicio legeretur expressum, ea quæ in Chalcedonensi synodo continetur Ibas episcopi negantis epistolam satisfaceret sola professio. Lecta enim ex gestis apud Photium et Eustathium habitis epistola ad Marim Persam scripta, confestim Ibas vocem negantis opposuit dicens : *Jubeat vestra clementia relegi litteras clericorum Edessenorum, ut cognoscatis quia et ab his quæ mihi illata sunt alienus existo, et violentiam sum**

perpessus. Ubi primum diligenter est attendendum quod post lectum ad Marim Persam scriptæ epistolæ textum, eandem epistolam judices in Chalcedonia residentes suo probantur omisisse silentio, quippe quam noverant totiens jam accusati negationibus refutatam. Nam si vidissent in ea esse aliquid quod Ibas episcopi absolutioni proficeret, mox ejus lectione permoti decernerent frustra accusatores ex gestis Photii et Eustathii episcoporum pro crimine hæreseos illa producere, quibus econtrario Ibas episcopus ostendebatur orthodoxus, postremo nec juberent suis interlocutionibus Edessenorum epistolam recenseri, quam contra eam quæ ad Marim Persam scripta dicitur Ibas episcopus pro se relegi postulavit, si per eam quam accusator protulerat laudabile potius et non magis vituperabile accusati meritum monstrabatur. Quid quod ipse Ibas episcopus, relecta eadem ad Marim Persam epistola, non ejus assumpsit defendere qualitatem, nec suæ fidei rectitudinem ex ejusdem epistolæ professione monstrare. Continuo etenim, si suam esse aut recta non esse dogmata contineret *, contra suos accusatores insurgeret dicens : *Cæco corde me impetunt, ut ea mihi pro hæreseos criminibus obijciant unde possum orthodoxus comprobari. Imo se ostenderunt hæreticos, qui epistolam ejus dictatio catholicam fidem astruit, hæreticam criminantur.* Verum Ibas episcopus sciens nec suam esse epistolam et per omnia piis dogmatibus inimicam, adversus eam magis illam Edessenorum epistolam, quæ eum nihil aliquando contra catholicam fidem dixisse attestabatur, opposuit, illud secutus quod supra ingressus sanctum Chalcedonense concilium allegavit dicens : *Nam et omnes Edesseni clerici, per quos memoratis episcopis scripserunt, testantur me esse catholicum (Act. 9).* In tantum jam tunc in Photii et Eustathii judicio et postea in sancta Chalcedonensi synodo objectam sibi ad Marim Persam epistolam negans suam, orthodoxæ fidei scit esse contrariam, ut propriæ fidei documentum non de istius textu, sed de Edessenorum clericorum attestatione requireret.

XII. Si igitur judices non solum nihil ex ea æstimantes accusati Ibas episcopi juvari negotium, imo videntes absolute contrariam aliam quam pro sui purgatione accusatus est petiit [expetiit], statuerunt suis interlocutionibus relegendam, et ipse accusatus Ibas episcopus, non illam ad Marim Persam defendendo, imo potius ejus refutandæ causa illam Edessenorum relegi postulavit, constat eam quæ ad Marim Persam scripta est interlocutione judicium et professione Ibas episcopi quia ejus fuerit abnegatam, et quia scelesti dogmata contineat approbatum. Ergo Ibas episcopus innocentis animi sui fervore permotus, evidentiore negationis etiam in Chalcedonensi synodo festinans adicere documentum, relegendas Edessenorum litteras ex gestis idem [ibidem] apud Photium et Eustathium habitis, quæ adversarius ejus protulerat, postulavit : quorum gestorum hanc partem, sicut in consequentibus demonstratur, ex industria accusator

* Recte Cotelerius legendum admonuit : aut recta nosset dogmata continere. II. ad. Digitized by Google

omiserat, qua Ibas evidenter moverat adjuvari. Deinde quid ipsa verba Ibas laide astruant intue-
 dum. Prosequitur enim, ut supra meminimus, ita
 (Act. 10) : *Jubeat vestra clementia relegi litteras clericorum Edessenorum, ut cognoscatis quia et ab his quæ mihi illata alienus existo et violentiam sum per-
 pessus.* Quibus verbis apertissime declaratur quod quia e vestigio post lectam epistolam ad Marim Persam astruit Ibas episcopus alienum se et ab his quæ sibi inferuntur existere et violentiam se perpersum, atque ob hoc Edessenorum debere relegi litteras clericorum, evidenter, tanquam manu ipsam epistolæ ad Marim Persam ostenderet lectionem, a cujus se purgari crimine festinaret, dixit, *et ab his quæ mihi inferuntur alienus existo*, ostendens et ab aliis quæ præcedenti loco ei objecta sunt et ab epistola ad Marim Persam scripta, quæ statim relecta fuerat, alienum se per omnia demonstrari. Ubi illud quoque quod supra ingressus Ibas episcopus sanctam Chalcedonensem synodum gravissime legitur fuisse conquestus a falsis se in secunda Ephesina accusationibus impeditum, in concilium ingredi non fuisse permissum, viginti autem plus carceres permutasse, nunc post lectionem epistolæ non omisit adjungere; ut appareat illud quod, sicut dictum est, ingressus sanctam Chalcedonensem synodum, de injustitia in secunda Ephesina sibi illata conqueritur, ad hujus causam epistolæ pertinere; post cujus lectionem astruens alienum se ab his quæ sibi inferuntur existere, violentiam quam ab Eutyche esse perpersum adjoinxit. Lecta itaque, ut Ibas petiit, ex gestis Photii atque Eustathii judicium, ad quos utique directa fuerat Edessenorum epistola clericorum, qui eam ut Photius et Eustathius in gestis inneciterent petiverunt, quæ gesta ab adversariis Ibas episcopi in Chalcedonensi synodo sunt prolata, ob quam causam ejusdem epistolæ desiderata sit lectio, ipsius verbis agnoscitur, quæ ita se habent (Act. 10) : *A multis atque diversis de Phynicia ad nos venientibus cognovimus ea quæ ab his qui insurrexerunt in sanctissimum et reverentissimum episcopum nostrum Ibam gesta sunt, perterriti in eo quod dictum est, (Transcendunt enim et illos qui sine Deo sunt, et infideles et hæretici et Judæi et pagani quæ dicta sunt nobis, quia nobis presentibus dixisset idem reverentissimus episcopus : Non invidio Christo Deo facio, quoniam et ego, si volo, possum fieri secundum illum :) omnes nos, quos dicunt audisse ea quæ dicunt, manifestum facimus vestræ reverentiæ coram Dei clementia quia neque ab eo neque ab ullo alio tale dictum aliquando audivimus, neque in aures nostras ingressum est tale aliquid aliquando, anathematizantes nos ipsos et terribili gehennæ nosmetipsos obnoxios facientes, si novimus aliquid tale dictum ab eo aut aliquid aliud contrarium catholicæ fidei. Si enim aliquo tali dicto passi fuissetis communicare ei qui dixit aut missas cum eo tenere, ultimo supplicio fuissetis obnoxii, tanquam communicantes tali errori [Cotelierius legit horrore], et cætera.*

XIII. Quibus ita se habentibus evidenter ostenditur omnia in quibus ab accusatoribus tam ex scripto

A libellis obtatis quam deinceps inter gesta loquentibus Ibas dixisse arguebatur episcopus, quia Ibas episcopus non dixerit, Edessenos clericos fuisse testatos. Nam cum dicant se non nosse quod vel tale dictum, id est, *Non invidio Christo facto Deo*, vel huic simile, hoc est, quod ex quacunque parte Nestorii videatur dogmatibus convenire, vel aliud aliquid rectæ fidei contrarium dixerit Ibas episcopus, apertissime clarum est quod et ab his quæ epistola ad Marim Persam scripta continet Ibas episcopum sua attestatione purgaverint. Cum enim sæpèdicta epistola, dicendo beatum Cyrillum in Apollinarianam hæresim incidisse et ei similia conscripsisse, ejusque duodecim capitula omni impietate plena et rectæ fidei contraria, Nestoriumque judicio et inquisitione non facta damnatum, non solum videatur aliquid contra rectam fidem dicere; verum etiam ipsam rectam fidem impugnando respuere, Edesseni vero clerici nihil Ibas episcopum suum rectæ fidei contrarium dixisse testentur, constat ex attestatione Edesseni cleri memoratam quæ ad Marim Persam scripta legitur fuisse epistolam confortatam. Quid e vestigio Theophilus accusator fuerit prosecutus, diligentius oportet attendi : qui non hanc Edessenorum velut superfluum aut ad epistolæ ad Marim Persam scriptæ subversiones nihil judicans profuturam, credidit omitendam, sed magnopere tota mentis intentione asserere nisus est has Edessenorum litteras clericorum esse falsatas, ex eo scilicet valde permotus quod nihil contrarium catholicæ fidei Ibas dixisse testati sunt. Quo dicto videns continuo illam epistolam ad Marim Persam scriptam, quæ contra rectam fidem apertissime loquitur, impugnatam, istam Edessenorum epistolam voluit arguere falsitatis, per quam videbat omnes objectiones suas fuisse convictas. Cui rei astruendæ proficit subsequens ordo gestorum. Dum enim Theophilus adversarius Ibas, sicut jam supra, ita et in hoc loco quæri ex gestis in Ephesina secunda habitis quæ asebatur astruere poposcisset ab omni episcoporum concilio in Chalcedona residentium, gesta in secunda Ephesina habita sunt prohibita recenseri. Ex qua prohibitione constat assertionem Ibas episcopi comprobata, qua se per calumniam et falsis signentis ab Eutyche perhibuit impeditum; ubi mendacibus productis testibus quia epistolam ad Marim Persam scriptam sua esse Ibas [episcopus] esse dixerit constat esse confictum. In his autem Patrum interlocutionibus quæ de evacuanda Ephesina secunda synodo sunt prolatae nihil aliud præter Domni depositionem et ordinationem Maximi certum est esse firmatum. Domnum vero pro nullo alio crimine nisi quod beati Cyrilli duodecim capitula prohibuerat prædicari clarum est fuisse damnatum. Unde manifestatione [manifesta ratione] et evidenti veritate constat, si epistolam ad Marim Persam, quæ duodecim capitula beati Cyrilli esse definit hæretica, ipsumque beatum Cyrillum Apollinarianam similia conscripsisse, sancti Patres in Chalcedona residentes Ibas episcopi eundem fuisse [forte, addenda vox sensum] quoquomodo reperissent, eum nullatenus in graviori ejusdem causæ cri-

mine absolvendum esse decernerent, qui Domni Antiocheni episcopi damnationem de sola tantummodo eorumdem duodecim capitulorum prædicatione prohibita factam convelli non passi sunt, et ordinationem Maximi firmaverunt. Quomodo enim ipsi iidem iudices in uno eodemque negotio Ibam et Dominum ab Ephesina secunda synodo condemnatos sua interlocutione Ibam absolvi decernerent, Dominum paterentur manere damnatum, nisi eum quem absolvi decreverunt approbassent in eodem crimine non teneri? Nam cum apud sanctam Chalcedonensem synodum tam execrabilis obtretractatio beati Cyrilli et duodecim capitulorum ejus fuerit ut pro eis etiam in reproba Ephesina secunda synodo addictum Dominum paterentur manere damnatum, quanta apud memoratam sanctam Chalcedonensem synodum innocentia Ibx episcopi claruit ut eum in ejusdem Ephesinæ secundæ nefario examine pro eodem adjudicatum crimine definiret absolvi. In qua causa nunquam inrocens claruisset, si illa ad Marim Persam scelestæ epistola ejusdem Ibx episcopi potuisset ostendi.

XIV. Tractatis igitur omnibus et dilucida ratione dissertis per quæ tam ex gestis apud Photium et Eustathium episcopos habitis quam ex eorum judicatio aliisque pluribus modis evidenter apparuit quod epistolam ad Marim Persam scriptam suam per omnia negaverit Ibas episcopus, nunquamque potuerit ex ejusdem objectione convinci, restat ut veritate simili declaremus quemadmodum a sensu vel definitione sive professionibus venerabilium Patrum in Chalcedona residentium sæpèdicta epistola ad Marim Persam scripta aliena videatur existere et eorum sententiis obviare. Quod ut omnium reddatur sensibus manifestum, primitus inspicere nos oportet quid Patres nostri in Chalcedonensi synodo residentes in prædicatione receptioneque beatæ recordationis prædecessoris nostri papæ Leonis epistolæ vel in explanatione sanctæ fidei sint professi, et pia tenendum doctrina tradiderit; ut his inspectis, quantum ab eorum definitione traditioneque epistola ad Marim Persam scripta dissonet ex his quæ contraria demonstraretur, et ob hoc appareat eam Patrum nostrorum sententiis nullo modo comprobata. In actione quarta synodi Chalcedonensis, dum post lectam beatæ recordationis papæ Leonis epistolam Patres nostri de confirmatione ejusdem epistolæ loquerentur, ita dixerunt (Act. 4) : *Anatolius reverentissimus episcopus regis Constantinopolis dixit : Epistola sanctissimi et apostolici archiepiscopi Leonis consonat symbolo trecentorum decem et octo sanctorum Patrum qui apud Nicæam et centum quinquaginta qui apud Constantinopolim postea sunt collecti, qui eandem fidem confirmaverunt, sed et his quæ in Ephesino sub beatissimo et sanctissimo Cyrillo gesta sunt ab universali et sancto concilio, quando maledictum Nestorium damnavit. Quapropter consensi, et eidem epistolæ libenter subscripsi. Paschasius et Lucentius viri reverentissimi episcopi et Bonifacius presbyter, vicarii sedis apostolicæ per Paschasium dixerunt : Manifestum est nec poterit dubitari unam fidem beatissimi papæ sedis*

A apostolicæ rectoris cum trecentorum decem et octo apud Nicæam Patrum concordare atque seruari, sed et centum quinquaginta apud Constantinopolim congregatorum sacerdotum, qui eandem fidem firmaverunt, sed et Cyrilli sanctæ recordationis viri apud Ephesinum, quando Nestorius pro suo errore damnatus est, statuto in nullo penitus discordare; ideoque etiam beatissimi papæ epistola, quæ illum fidem exposuisse pro erroris Eutyches causa dignoscitur, uno sensu unoque spiritu videtur illi fidei esse conjuncta. Maximus reverentissimus episcopus Antiochiæ Syriæ dixit : Concordat epistola sanctissimi archiepiscopi regis Romæ Leonis expositionibus trecentorum decem et octo apud Nicæam sanctorum Patrum, et centum quinquaginta apud Constantinopolim novam Romam, et in Epheso a sanctissimo Cyrillo episcopo exposita fidei; et subscripsi. Et post reliquos similia interloquentes episcopi Illyriciani triginta duo ex charta dictaverunt otis per Sozontem episcopum Philippon ita (Act. 4) : Sanctorum Patrum trecentorum decem et octo fidem, quæ est salus nostra, et servamus, et cum ipsa vitam nostram complere oramus; et centum quinquaginta ante dicta fide [forte, antedictæ fidei] consonant, et servantes persequimur et omnia quæ acta sunt et decreta in prima Ephesina synodo, cujus præsides fuerunt beatissimus Cælestinus apostolicæ sedis princeps, et beatissimus Cyrillus magnæ civitatis Alexandria, et orthodoxorum [forte, orthodoxam] esse sanctum Patrem nostrum archiepiscopum Leonem cognovimus. Sed et reliqui episcopi similia sunt professi.

XV. His ergo se ita habentibus, nulli venit in dubium quin Patres nostri ita a se venerabiliter crederent suscipi beati Leonis epistolam, si eam cum Nicæanæ et Constantinopolitanæ synodorum, tum etiam beati Cyrilli in Ephesina prima expositis assererent convenire doctrinis. Et si illa tanti pontificis et tanta orthodoxæ fidei luce præfulgens epistola his exigit comparationibus approbari, quomodo illam ad Marim Persam epistolam, quæ specialiter Ephesinam primam synodum respuit et beati Cyrilli exposita dogmata definivit hæretica, et ab iisdem Patribus creditur orthodoxa nominari, cum illa coademet quorum collatione tanti pontificis, ut dictum est, meruit doctrina laudari? Nam et universalis synodi Chalcedonensis acclamatio una [forte, unam] fuisse utriusque, id est beati Leonis et beati Cyrilli, fidem atque doctrinam evidentissime comprobavit, ita dicens (Act. 2) : *Pie et vere Leo docuit. Cyrillus ita docuit. Cyrilli æterna memoria. Leo et Cyrillus similiter docuerunt. Anathema qui sic non credit. Unde fit ut illa epistola ad Marim Persam non solum non suscepta, verum etiam anathematizata monstraretur, dum dogmata Cyrilli in Ephesina prima exposita appellat hæretica; quæ qui non sequitur, anathematis ex sententia sanctæ Chalcedonensis synodi pœna damnatur. Huc accedit ejusdem venerandæ Chalcedonensis synodi etiam fidei exclamatio sententia, quæ ad locum ita se habet (Act. 5) : Definimus igitur ordinem et omnes formas fidei conservantes nosque quæ apud Ephesum facta est sancta synodus, cujus*

præsides fuerunt sanctæ memoriæ Cælestinus Romanæ urbis antistes et Cyrillus Alexandrinæ Ecclesiæ, præfulgere quidem rectæ et immaculatæ fidei expositionem trecentorum decem et octo sanctorum et beatissimorum Patrum apud Nicæam sub piæ recordationis Constantino principe congregatorum, obtinere autem etiam centum quinquaginta sanctorum Patrum apud Constantinopolim definita, ad interruptionem quidem exorturum hæreseon, confirmationem vero ejusdem catholicæ nostræ fidei. Symbolum apud Nicæam trecentorum decem et octo. Et post alia (Act. 5) : Propter illos vero qui mysterium dispensationis corrumpere moliuntur, et puram hominem esse qui ex sancta Virgine Maria natus est impudenter delirantes, beati Cyrilli Alexandrinæ Ecclesiæ præsulis synodicas ad Nestorium et ad alios per Orientem congruas existentes suscipit ad vincendas Nestorii vesanas; et reliqua.

XVI. Ecce omnium fidelium sensibus patet quod sancti Patres nostri in Chalcedona residentes, cum jam de catholicæ fidei explanatione senserint, ordinem et omnes formas fidei quæ in Ephesina prima, cui beate memoriæ Cælestinus et beatus Cyrillus Alexandrinus episcopus præsederunt, habitæ sunt, sicut Nicæni atque Constantinopolitani communi [*forte*, concilii] circumspectionem se servare professi sunt, illorum definita suam procul dubio fidem esse testantes. Per quod apparet omne quidquid ab ordine vel formis in Ephesino primo concilio habitis discrepat, eisdemque monstratur esse contrarium, beatorum Chalcedonensium quoque Patrum impugnare [*pro* impugnari] sententiis. Porro autem epistola ad Marim Persam scripta, dicendo beatum Cyrillum hæreticum ejusque duodecim capitula impia et fidei rectæ contraria Nestoriumque judicio et inquisitione non facta damnatum, omni ordini atque omnibus formis in Ephesina prima synodo habitis manifestatur esse contraria. Unde fit ut valde demonstratur absurdum eorum decretis illam putari epistolam esse susceptam quæ apertissime ipsorum impugnat de fide judicium, ut per hoc non solum præcedentes Patres, sed semetipsos, quod vel dici nefas est, aliqua videantur contrarietate destruere. Nam hujusmodi omnia quæ in derogatione Ephesini primi concilii dicta sunt vel dicenda erant, etiam in hac quam de fide sancti Patres Chalcedonensis synodi protulerunt explanatione fuisse damnata ex his quæ subsequuntur evidentissimæ veritatis luce conspiciuntur, quæ ita se habent (*Ibid.*) : *His igitur cum omnique scrupulositate et diligentia a nobis dispositis, definit sancta et universalis synodus alteram fidem nulli licere proferre vel conscribere, aut componere, aut sentire, aut docere aliter. Eos autem qui ausi sunt componere fidem alteram, aut proferre, aut docere, aut tradere alterum symbolum volentibus vel ex gentilitate ad agnitionem veritatis, vel ex Judæis, vel ex heresi quacunque converti, hos, si episcopi fuerint aut clerici, alienos esse episcopos ab episcopatu, et clericos a clero; si vero laici aut monachi fuerint, anathematizari.*

A zari. Cum ergo dixisset Patres nostri ordinem et omnes formas fidei Ephesini primi concilii se servare, et nulli licere alteram fidem proferre, conscribere, vel sentire, seu tradere, aut aliter docere, omnesque qui præsumunt talia esse damnatos, epistolam vero ad Marim Persam scriptam impugnantem per omnia beati Cyrilli expositam in Ephesina prima doctrinam non solum aliter, sed et contrarie non dubitemus astruere, constat synodali judicio ejusdem damnationis sententiam comprehensam, ac propterea ab eis a quibus epistola ad Marim Persam apertissime prædamnata legitur, multo magis clarum est non fuisse susceptam.

XVII. Nec quemquam debet permovere fidelium quod quidam subripiendo nituntur astruere quædam in hac epistola ad Marim ita dicta, et quasi his quæ bene dicunt possint convenientia demonstrari; cum hæreticorum consuetudo sit venena sua fucatis celare sermonibus et verba præmittere quæ quasi orthodoxis videantur professionibus consonare, et reservare a indulgentia malignos aditus per quos eorum pestilentia intromittatur erroris, sicut de eis propheta testatur : *Molierunt sermones suos super oleum, et ipsi sunt jacula (Psal. LIV, 22)*; et iterum : *Quoniam in multis erant necum (Psal. LIV, 19)*. De quibus etiam et doctor gentium dicit Apostolus : *Habentes formam pietatis, virtutem autem ejus abnegantes (II Tim. III, 5)*. Neque enim Nestorio prodest duas naturas et unum filium confiteri, quamvis et orthodoxis sit communis ista confessio, cum idem Nestorius duarum naturarum unam subsistentiam, quod est proprium orthodoxorum, dicere recusans, fraudulenter se duas naturas et unum filium dixisse evidenter aperiat. Unde quia anedicta epistola ad Marim Persam per hoc tam manifestum malum quod de beato Cyrillo et de Patribus qui primo in Ephesino convenerunt asseruit, non dubitatur quid ejus scriptor defendendo Nestorio aut prava ejus recipienda doctrina senserit, qui de ejusdem Nestorii damnationibus vel sanctis eorum dogmatibus tam impia et nefanda conscripsit, aperta veritate fit cognitum eandem ad Marim Persam epistolam Nestoriani sensus fraude atque perversitate conscriptam. Et ideo quamvis hoc solum ad reverentiam sanctæ Chalcedonensis synodi conservandam et ad hæreticorum excludendas insidias, qui ad Marim Persam epistolam a nostris approbatam Patribus mentiuntur, videatur satis superque sufficere quod de eadem suscipienda Patres nostros nullo modo judicare potuisse multipliciter superius disserta testantur, quibus ab ipso initio quo Ibas episcopus sanctam Chalcedonensem synodum videtur ingressus, violentiam et falsas criminationes in secunda Ephesina queritur fuisse perpeccus, ex gestis Photii et Eustathii eorumque judicio hæc claruit epistolam non fuisse. Quod post lectum ex gestis Photii et Eustathii ejusdem epistolæ in Chalcedonensi concilio textum manifestis imo ostendit negantis quoque hæc confessio ad excludendam illam ad Marim

* Illic mendosus codex videtur. HARD.

aliam Edessenorum pro se relegi postulantis. Quod Theophili inimici Ibeæ episcopi deserti suffragio veritatis demonstrat nihilominus evidenti ratione suffragium, qui non illam ad Marim Persam quam objecerat præsumpsit astruere, sed illam potius quam pro se Ibas episcopus relegi poposcerat, et se incompetentem tamen nisus est arguere falsitatis. Quod ipsorum Patrum nostrorum in Chalcedona residentium Domnum in eodem accusatum negotio permittentes [forte, permittentium] manere damnatum Ibanque absolvendum patefecit absque ambiguitate sententia quod idem ejusdem venerandi Chalcedonensis synodi evidentiis multipliciter decretis ostenditur, dicentes [pro dicentis] suam fidem esse quam illa ad Marim impugnat epistola, et hoc eam [forte, et per hoc] eorum damnatam fuisse judicio quorum fingitur interlocutione suscepta.

XVIII. Quanvis igitur et ex suprascripta luce veritatis indubitanter appareat nulla nos necessitate constringi querere ex cujus epistolæ textu aliqui Patrum Chalcedona residentium suis interlocutionibus Iban episcopum pronuntiaverint apparuisse catholicum, quod nobis valde sufficiat evidentiissime demonstratum quod de epistola ad Marim Persam scripta nullum tale potuerint proferre judicium. Hoc enim nobis sufficienter contra hæreticorum machinas suffragatur, qui volunt hæc ad Marim Persam epistolam a sancto Chalcedonensi synodo videri susceptam, quod non solum docuimus non videri susceptam, verum etiam a Patribus nostris omnimodo refutatam fuisse monstravimus, quippe qui eam inter hostes suæ rectæ fidei evidentiissime prolata sententia damnaverunt. Ergo quia, ut diximus, contra adversarios sanctæ Chalcedonensis synodi, utrum suscepta an non suscepta vere possit ostendi, videtur nobis fuisse negotium, et illis susceptam supervacue suspicantibus, nos ex ipsis etiam Patrum vocibus potius declaravimus improbatam, non est necessarium nos cogi dicere de qua epistola Patres nostri in illis suis interlocutionibus senserint, tum nobis abunde sufficiat quod de ista [forte, quod licet ista] unde vertatur causa non senserint, tamen inspectis singulorum Patrum interlocutionibus et superiori quam disseruimus rectitudini coaptatis, hoc quoque de qua epistola locuti sunt facile piam sectantibus intelligentiam poterit apparere. Ubi primum omnium nobis est diligenter atque sagaciter intuendum quod Patrum nostrorum uno sensu inaque mente de absolute Ibeæ episcopi consonæ fuerint prolatae sententiæ dicentium quod idem Ibas episcopus ab omnibus quæ ei ab accusatoribus objecta sunt sit obnoxius [innoxius] approbatus. Legatorum enim sedis apostolicæ interlocutio in prima sui parte ita se habet: *Relectis chartis agnovimus ex sententia reverentissimorum episcoporum Iban reverentissimum innoxium approbari*; quam evidenter ab Anatolio Constantinopolitano episcopo interlocutio prolata subsequitur exprimens quod ab his quæ in eum accusatores intulerunt innocens fuisset inventus. Sic enim dicit (Act. 10): *Reverentissimorum episcoporum et judicum fides ac lectio omnium*

quæ sunt subsequuta demonstrant innoxium Iban reverentissimum ab his quæ in eum ac-usatores intulerunt. Cui planius adhuc superiorum sensum astruens Maximi Antiocheni sententia consequenter adjungitur ita se habens: *Ex his quæ modo relecta sunt manifestum est quia ab omnibus ei illatis reverentissimus Ibas innocens est repertus.*

XIX. Oportet igitur intueri quemadmodum interlocutionem trium istorum primum locum tenentium judicum adiciendam [ad abiciendam] et reprobendam ad Marim Persam epistolam sententia, etsi diverso prolata ore, uno tamen spiritu dictata conveniat. Quid est enim quod dicitur per Photii et Eustathii constitutum et ex relectis chartis Iban innoxium ab omnibus quæ ei accusatores intulerunt approbari, nisi quia epistola illa in obrectationem doctrinæ beati Cyrilli et in defensionem Nestorii, ipsius, ut ita dicam, orthodoxæ fidei nitens fundamenta subvertere, ab adversariis, sicut revera est, pro magno crimine Ibeæ objecta episcopo, ab eodem aliena reperia suprascriptorum, ut dictum est, trium Patrum decretis evidentiissime reprobatur. Neque enim ab omnibus quæ ab accusatoribus ei illata sunt justo pronuntiari innocens videbitur si epistolam ad Marim Persam, quæ maxima pars est criminum, imo in qua omnia ei objecta crimina continentur, his interlocutionibus non probetur exclusa. Et ideo quoniam certum est, si ejus doceretur epistola, quod innocens pronuntiari non possit, constat, quia innocens pronuntiatus est, ejus epistolam non fuisse. His igitur interlocutionibus quia maxime ad excludendam atque refutandam ad Marim Persam epistolam convenienti sensu atque studio pro absolute Ibeæ episcopi sint prolatae apertissime demonstratis, consequens est ut cæterorum Patrum idem sententiarum definitiones pari veritate debeamus inspicere, tacitis paulisper reverentissimorum Juvenalis atque Eunoii episcoporum interlocutionibus; quas licet ex alia parte, ipsi tamen sensui convenire suo loco monstravimus. Itaque Thalassius Cæsareæ Cappadociæ episcopus sic dicit (Act. 10): *Reverentissimis episcopis Photio et Eustathio comprobantibus Ibeæ negotium, et non adjudicantibus eum, horum opinione suasus et ego volo haberi eum in sacerdotio, sicut et sanctissimis præsulibus visum est, quia maxime gestis suscepit ut anathematizaret illa quæ ejus accusatores adversus eum deposuerant ex scripto.* Cui fidelium et perspicuæ veritatis anatori non clareat omnem quam de abnegata vel refutata ad Marim Persam epistola superius reddidimus rationem et præcedentium Patrum interlocutionibus convenire monstravimus, hæc quoque reverentissimi Thalassii prolata sententia plene ac breviter explicari. Cum enim dicit Photii et Eustathii comprobantium Ibeæ negotium et non adjudicantium eum sequi sententiam, et consequenter adjungit quod ipse Ibas episcopus ad innocentiam suam cumulum quæ ei sunt ab accusatoribus ex scripto objecta damnaverit, indubitanter ostendit ita et in Chalcedonensis synodi examine et in illo Photii et Eustathii judicio ab illius epistolæ ad Marim Persam

crimine alienam Ibae dictionem atque conscientiam A sed objectorum magis negatione purgatus, ita et antea sensisse quemadmodum sentire professus est crederetur. Sicut enim facti confessio nocentem vel in præteritum facere potuit, ita non convicta negatio reddidit etiam de præteritis innocentem. Cui negationi, per quam Ibas episcopus epistolam ad Marim Persam ostenditur refutasse, Eunomii atque Juvenalis episcoporum interlocutio competenter aptatur. Quas interlocutiones primitus consonare Deo juvante monstrandum est, deinde docendum quemadmodum epistolam ab Iba negatam esse confirmant, quæ ita se habent (Act. 10): *Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymitanus dixit: Qui convertuntur, hos scripta divina suscipimus. Quapropter et ab hæreticis revertentes suscipimus. Unde et prævidens reverentissimum Ibam mereri clementiam, quia et senex est, et ut habeat episcopatus gradum, esse catholicum. Eunomius episcopus Nicomediæ dixit: Jam quidem ex his quæ relecta sunt innoxium approbatus est venerabilis Ibas. In quibus etenim dicendo male culpæ visus est beatissimum Cyrillum, in postremis recte confessus, illa quæ culpaverat refutavit. Unde et ego anathematizantem eum Nestorium et Eutychen et impia eorum dogmata, et consentientem his quæ a sanctissimo archiepiscopo Leone scripta sunt et ab hac universalis synodo, dignum esse episcopatu decerno. Antea ergo nobis inspicienda est Ennomii interlocutio, quæ plinius Ibae episcopi intellectum asserens, quid ex ea re etiam episcopus Juvenalis sensit exponit. Dicens enim ex his quæ relecta sunt Ibam innoxium comprobatum, Photii et Eustathii sicut et superiores Patres comprobant sine ambiguitate iudicium, ut his verbis etiam negationem Ibae episcopi et pro eodem Ibae attestationem Edessenorum epistolæ clericorum comprehendere videatur. Pro qua re gestorum apud Photium et Eustathium habitum ordinem competenter attendens, ne quis in aliquorum animis adversus Ibam episcopum ex hoc scrupulus remaneret quod aliquando ante unionem aliter intelligens beati Cyrilli doctrinæ fuerat oblocutus, necessarie purgat quod correctæ Ibas intelligentia sua, beati Cyrilli orthodoxa dogmata suscipiens, et ea recta esse confessus, prioris intelligentiæ, quam ante unionem Ecclesiarum habuit, refutavit errorem, ostendens evidentissime ab Iba episcopo quod ejus fuerit quæ ad Marim Persam legitur epistola denegatum. Cum enim approbet ab his quæ ante unionem Ecclesiarum Ibas de beato Cyrillo dixerat recedentem, post unionem quia se recte habeant fuisse confessum, epistola autem ad Marim Persam post unionem scripta beati Cyrilli dicta esse hæretica mentiat, ipsumque in Apollinarianis hæresim incidisse contingat, certum est hanc ab Iba etiam præsentis interlocutionis testimonio denegatam. Cui sensui Juvenalis episcopi convenit sine ambiguitate sententia: quæ cum astruit Ibam orthodoxum exstitisse, ostendit ab eo epistolam quæ ad Marim Persam scripta est denegatam, quippe tanquam rectis dogmatibus inimicam, et Photii atque Eustathii cæterorum decretis conveniens approbat iudicatum. Cum vero conversum dicit de ere suscipi,*

crimine alienam Ibae dictionem atque conscientiam A sed objectorum magis negatione purgatus, ita et antea sensisse quemadmodum sentire professus est crederetur. Sicut enim facti confessio nocentem vel in præteritum facere potuit, ita non convicta negatio reddidit etiam de præteritis innocentem. Cui negationi, per quam Ibas episcopus epistolam ad Marim Persam ostenditur refutasse, Eunomii atque Juvenalis episcoporum interlocutio competenter aptatur. Quas interlocutiones primitus consonare Deo juvante monstrandum est, deinde docendum quemadmodum epistolam ab Iba negatam esse confirmant, quæ ita se habent (Act. 10): *Juvenalis reverentissimus episcopus Hierosolymitanus dixit: Qui convertuntur, hos scripta divina suscipimus. Quapropter et ab hæreticis revertentes suscipimus. Unde et prævidens reverentissimum Ibam mereri clementiam, quia et senex est, et ut habeat episcopatus gradum, esse catholicum. Eunomius episcopus Nicomediæ dixit: Jam quidem ex his quæ relecta sunt innoxium approbatus est venerabilis Ibas. In quibus etenim dicendo male culpæ visus est beatissimum Cyrillum, in postremis recte confessus, illa quæ culpaverat refutavit. Unde et ego anathematizantem eum Nestorium et Eutychen et impia eorum dogmata, et consentientem his quæ a sanctissimo archiepiscopo Leone scripta sunt et ab hac universalis synodo, dignum esse episcopatu decerno. Antea ergo nobis inspicienda est Ennomii interlocutio, quæ plinius Ibae episcopi intellectum asserens, quid ex ea re etiam episcopus Juvenalis sensit exponit. Dicens enim ex his quæ relecta sunt Ibam innoxium comprobatum, Photii et Eustathii sicut et superiores Patres comprobant sine ambiguitate iudicium, ut his verbis etiam negationem Ibae episcopi et pro eodem Ibae attestationem Edessenorum epistolæ clericorum comprehendere videatur. Pro qua re gestorum apud Photium et Eustathium habitum ordinem competenter attendens, ne quis in aliquorum animis adversus Ibam episcopum ex hoc scrupulus remaneret quod aliquando ante unionem aliter intelligens beati Cyrilli doctrinæ fuerat oblocutus, necessarie purgat quod correctæ Ibas intelligentia sua, beati Cyrilli orthodoxa dogmata suscipiens, et ea recta esse confessus, prioris intelligentiæ, quam ante unionem Ecclesiarum habuit, refutavit errorem, ostendens evidentissime ab Iba episcopo quod ejus fuerit quæ ad Marim Persam legitur epistola denegatum. Cum enim approbet ab his quæ ante unionem Ecclesiarum Ibas de beato Cyrillo dixerat recedentem, post unionem quia se recte habeant fuisse confessum, epistola autem ad Marim Persam post unionem scripta beati Cyrilli dicta esse hæretica mentiat, ipsumque in Apollinarianis hæresim incidisse contingat, certum est hanc ab Iba etiam præsentis interlocutionis testimonio denegatam. Cui sensui Juvenalis episcopi convenit sine ambiguitate sententia: quæ cum astruit Ibam orthodoxum exstitisse, ostendit ab eo epistolam quæ ad Marim Persam scripta est denegatam, quippe tanquam rectis dogmatibus inimicam, et Photii atque Eustathii cæterorum decretis conveniens approbat iudicatum. Cum vero conversum dicit de ere suscipi,*

XX. Nam ut omnibus fieret manifestum quod Ibas negando ea quæ ab accusatoribus illata sunt, illa quæ de pia fide confessus est reddiderit certiora, ita interlocutio dicit: *Et abnegatio ejus fecit nos in eo quod receperit proniores.* Ac si diceret: Ex eo credibilis quæ de pia est fide confessus accipimus quod illa quæ ei objecta fuerant abnegavit, ut non velut objectorum veritate convictus, tanquam ex necessitate corrigens, quid de pia fide sentiret ostenderet,

Eunomii interlocutioni congruens, de beati Cyrilli A dogmatibus, de quibus ante unionem aliter senserat, cum jam post recte sicut oportuit sentientem ad congruæ intelligentiæ sensum approbat esse conversum. Per quod, sicut multipliciter jam ostensum est, constat illam epistolam quæ post unionem contraria loquitur I bæ episcopi non fuisse.

XXI. Quamvis igitur idonee sufficienterque tam ex supra memoratis omnibus assertionibus quam ex interlocutionibus Patrum in Chalcedona residentum de I bæ episcopi absolutione sibi per omnia consonantibus fuerit demonstratum quia epistola ad Marim Persam rectis inimica dogmatibus et ejusdem I bæ professioni contraria, ab eodem fuerit abnegata, et Patrum multimode refutata judicio, et per hoc clareat a nullo ex eodem Patrum numero potuisse suscipi, quam et ipse cui objecta est negando a se repulit, et ubique eorundem Patrum de pia fide sententia prolata damnavit, tamen ex abundantia intellexerit adjacet de qua epistola legatorum sedis apostolicæ vel Maximi Antiocheni sensisse interlocutio videatur, et ut illud quod fidelium decet sensibus inhærere, nihil in Patrum decretis inveniri contrarium demonstremus. Apertissime creditur de epistola Edessenorum clericorum, quam Ibas episcopus pro se relegi postulavit, Patres nostros in suis fecisse interlocutionibus mentionem. Quam utique Edessenorum clericorum epistolam ex illa parte gestorum apud Photium et Eustathium habitorem, quam calide ac fraudulenter adversarius ejus omiserat, relegi testinavit, ut illam ad Marim, quæ ex ipsis idem (item) gestis contra eum relecta fuerat, confutaret, per quam supradictam ad Marim Persam epistolam quia Ibas rectam fidem impugnaverit, et beati Cyrilli dogmata in Ephesina prima synodo tradita omni impietate plena et rectæ fidei dixerit esse contraria, adversarii ostendere nitebantur. Unde necesse fuit illam quæ dirigentibus Edessenis clericis Photio et Eustathio episcopis jam pridem tradita fuerat, et in eorum recensita judicio, ipsisque gestis inserta, ad sui purgationem Ibas in Chalcedonensi quoque synodo relegi precaretur, quæ inter cætera ita dicit (Act. 10): *Anathematizantes nos ipsos, et terribilis gehennæ noemetippos obnoxios facientes, si novimus aliquid tale dictum ab eo aut aliquid aliud contrarium catholicæ fidei. Si enim aliquo tali dicto passi fuissimus communicare ei qui dixit, aut missas cum eo tenere, ultimo supplicio fuissimus obnoxii, tanquam communicantes tali errori, et cætera. Ut per hoc quod asserunt Edesseni clerici nihil eum tale vel aliquid aliud orthodoxæ fidei dixisse contrarium, illa omnia quæ rectæ fidei contraria ad Marim Persam epistola continebat, et ab adversariis ad impugnationem I bæ episcopi quia ab eo dicta fuerint sangebantur excludere [forte excluderent], et negationem suam idem Ibas episcopus in qua paulo ante dixerat quia et ab his quæ mihi illata sunt alienus existo, apertissime confirmaret.*

XXII. Hanc ergo Edessenorum clericorum legati apostolicæ sedis ante oculos habentes epistolam, PATROL. LXIX.

dum prius ex lectione chartarum et ex judicato Photii et Eustathii episcoporum dixissent Ibas innoxium comprobatum, secuti sunt dicentes (Act. 10): *Relecta enim ejus epistola agnovimus eum esse catholicum; ut primum ex ipso rerum (apud Photium et Eustathium) gestarum ordine de ea, id est Edessenorum, quæ apud eos postremo loco relecta monstratur epistola, suis credantur interlocutionibus censuisse. Quod autem ejus, id est I bæ episcopi, eam significasse videntur epistolam signante [forte signantur] magis hanc ipsius appellando quam pro se relegi petiit, illam potius ad Marim Persam, quæ contra eum prolata est, ostendunt ipsius non fuisse, illo loquendi modo quo indubitanter omnes homines et de aliis et de se uti solent, ut eorum documenta, chartæ, epistolæ dicantur qui eis pro se utuntur, et quorum ostenduntur prodesse negotiis. Quam enim illi sanctissimi cognitores potius I bæ, quem absolvent, esse epistolam judicarent, illam ad Marim Persam, quam pro magnis criminibus quæ in ea epistola continentur ad Ibas impugandum objecerant adversarii ejus, an illam Edessenorum, quæ eum ab omnibus purgat objectis; illam ad Marim epistolam, quam objectam sibi ipse Ibas, sicut multipliciter ostensum est, abnegavit, an illam Edessenorum, quam ad illius epistolæ ad Marim impugnationem et pro suæ orthodoxæ fidei approbatione relegeretur exegit; illam ad Marim Persam, quæ eum, si ipsius probaretur, rectam fidem impugnasse astruit, an illam Edessenorum, quæ eum contra catholicam fidem nihil dixisse testatur; illam ad Marim Persam, post cujus lectionem stans Ibas episcopus intulit quia et ab his quæ sibi illata essent alienus existeret, an illam Edessenorum, per quam Theophilus adversarius ejus cognoscens se fuisse convictum, eum falsitatis crimine nitebatur infringere. Ergo illa ad Marim Persam accusatoris potius, qui eam protulit nec probavit, quam I bæ, qui eam negavit, esse justissime ab omnibus vel æstimata est vel æstimari debet epistola. Nunc illud nihilominus est sagacius intuendum, per quam potissimum orthodoxus Ibas episcopus a vicariis sedis apostolicæ fuerit judicatus, per illam ad Marim Persam, quæ cum apertissime Ephesinæ primæ [adde synodo] et beati Cyrilli fidei ibi expositæ, quam Chalcedonense concilium firmat ac sequitur, contradicit, scriptorem suum ostendit hæreticum, an per istam Edessenorum, quæ nihil Ibas episcopum catholicæ fidei contrarium nunquam dixisse sub terribili jurisjurandi et anathematis interpositione confirmans, ab adversariorum objectione purgatum pronuntiari fecit orthodoxum; per illam ad Marim Persam, quam inter eos qui non credunt sicut in Ephesina prima synodo Cyrillus exposuit, sancta Chalcedonensis synodus anathematis pœna percussit, an per illam Edessenorum, quæ eorundem Patrum judicio consonans, eis magni qui aliquid contra fidem catholicam dicentibus communicant infligit anathema. Quæ omnia etiam interlocutioni Maximi Antiocheni episcopi convenire eadem quæ disserta est veritate perspicitur; qui rescriptum*

epistoke nominando, non de illa ad Marim Persam, sed de Edessenorum clericorum epistola sensisse monstratur. Quomodo enim de epistola ad Marim Persam, a qua primam Ephesinam synodum et beati Cyrilli illic prædicatam certum est impugnari doctrinam, aliquid memoratus Maximus orthodoxum dixisse putandus est, qui, sicut supra plene jam diximus, dum de recipienda beatæ recordationis papæ Leonis epistola censeretur, eam ob hoc recipendam statuit quia beati Cyrilli in Epheso expositæ fidei conveniret, dicendo ita (*Act. 4*): *Concordat epistola sanctissimi archiepiscopi regis Romæ Leonis expositionibus trecentorum decem et octo apud Nicæam sanctorum Patrum, et centum quinquaginta apud Constantinopolim novam Romam, et in Epheso a sanctissimo Cyrillo episcopo expositæ fidei; et subscripsi.* Quis igitur sic a totius humanitatis ratione sepositus invenitur ut credat hunc sacerdotem in causa vel definitione fidei ita sibi exstitisse contrarium ut qui tam præclari pontificis atque doctoris, id est beati Leonis, epistolam aperte pia dogmata continentem beati Cyrilli quæ in Epheso est exposita comparando doctrinæ judicavit orthodoxam, illius econtrario epistolæ orthodoxum diceret esse scriptum, quod hæretica voce ipsa beati Cyrilli dogmata molitur evertere? Cum ergo impossibile sit videri unum eundemque iudicem in definitione fidei aut respuisse quod sibi placuit aut idem sibi dicere placuisse quod respuit, necesse est ut omnibus clareat non eum de illa epistola ad Marim Persam, sed de ista potius Edessenorum, quæ posterius lecta est, quia sit ejus orthodoxa declarata dictatio censuisse.

XXIII. Nec aliquid [aliquem] moveat illud quod in eadem interlocutione memoratur rescriptum epistolæ quod prolatum est ab eo qui ejus adversarius existit, ut ex his verbis, sicut inimici orthodoxæ fidei ad impugnandam primam Ephesinam synodum astrui cupiunt, quasi de illa quæ ad Marim Persam legitur epistola, quam contra Ibam episcopum in Photii et Eustathii judicio ejus adversarii protulerunt, intelligatur ita Maximum Antiochenum episcopum judicasse. Quod longe ab ejusdem Maximi esse sensibus alienum superius idonea et multiplice ratione probavimus. Nam illud quod ab adversario ejus scriptum prolatum nomina [*forte nominat*] de ista Edessenorum clericorum dictum esse non dubium est. Cum enim nihil aliud Theophilus adversarius Ibæ episcopi contra eum in Chalcedonensi synodo nisi gesta apud Photium et Eustathium habita protulisset, et eam partem gestorum, ut evidenter apparet, in qua continebatur Edessenorum epistola clericorum malevole suppressens, illam tantum per quam gravari putabat Ibam episcopum fuisse fecisset recitari, tunc Ibas episcopus, ut cum evidenti constaret, [*aliquid deest*] ex ipsis quæ ab eodem adversario prolata fuerant chartis, illam partem ab eo fraudulenter omissam relegi petiit per quam illa epistola quæ adversus eum lecta fuerat probatur exclusa, ut per hoc quod ipse adversarius Theophilus protulerat convinci efficacius monstraretur. Unde et Maximus episcopus

vim idoneæ probationis exprimens (*Act. 10*), post relectam Edessenorum epistolam clericorum ex his chartis quas adversarius protulerat ostensum Ibam pronuntiavit orthodoxum. Ut autem plenius contentiosi hæreticorum animi superentur, diversis modis ostenditur hanc Edessenorum epistolam non velut novam in Chalcedonensi concilio ab Iba prolata, sed olim Photio et Eustathio episcopis contraditam et eorum gestis insertam. Primo enim ex eo quod tempore iudicii ad eos data legitur, eis ad quos directa est tradita nullo modo dubitatur; quippe cum in eorum iudicio per eam Ibas ad purgationem eorum quæ objecta fuerant indigniter adjuvari. Deinde quod in eadem epistola petiisse a memoratis Photio et Eustathio impensius Edesseni clerici releguntur ut suis eam curarent gestis inserere; quod fieri nihilominus et ipse iudicii ordo posebat. Quæ ita gesta non solum veritas præsentis ratiocinationis ostendit, sed et ipsius Ibæ testatur superius et in Chalcedonensi synodo et in Photii atque Eustathii examine deprompta professio. Siquidem sanctum Chalcedonense concilium episcopus Ibas ingressus, dum se asserit absolutum Photii et Eustathii constituto, ita dicit (*Act. 9*): *Nam et omnes clerici Edesseni, per quos scriperunt præfatis episcopis, testantur me esse catholicum*: ostendens utique ad eos scriptum et in illorum jam iudicio Edessenorum clericorum rescripto se ab objectis omnibus absolutum et catholicum declaratum. Deinde dum in illa parte gestorum apud Photium et Eustathium habitorum, quam, ut dictum est, contra eum adversarii relegi petiverunt, tres testes quos in Photii et Eustathii iudicio adversus eum adversarii producere nitentur, memoratus episcopus reprobarct, ita dixit (*Act. 10*): *Est clerus noster plurimus [plus minus] nominum ducentorum cum plurimum: neque enim retineo numerum. Omnes clerici testati sunt sive orthodoxi sim, sive hæreticus, et per confessiones scriptas, quæ et directæ sunt sanctissimo episcopo Domino, et ad vestram reverentiam scriperunt. Si consonat tantorum testimonium clericorum tribus, sicut dicit ipse, testibus qui cum ipsis venerunt ad accusandum in Constantinopolim, et nunc cum ipsis existunt, vestrum est judicare.* Ex quo evidenter apparet ita eum in ipso Photii et Eustathii iudicio ad confutandos testes ab adversario producidos clericorum Edessenorum epistolæ fecisse memoriam ut et eam iudicibus jam traditam demonstraret, et ex cognito iisdem iudicibus totius Edesseni cleri rescripto, paucorum clericorum exigeret non debere testificationes admitti. Unde minime dubitatur per illam partem gestorum fuisse ab adversariis ex studio prætermissam in qua Edessenorum clericorum pro Iba litteræ tenebantur insertæ, et Ibam necessarie hanc ipsam Edessenorum epistolam ex ea parte quæ suppressa fuerat relegi postulasse, ac propterea episcopum Maximum pronuntiasse ex relecto rescripto de gestis ab adversario prolatis ipsius rescripti epistolæ; id est, Edessenorum, dictationem orthodoxam declaratam. Omissam vero ab adversariis illam gestorum partem qua Ibas episcopus ab objectis evidentiis

purgabatur, et aliis modis ostenditur. Nam in eadem Photii atque Eustathii sententia, qua referunt universa quæ ab Iba episcopo in suo fuerint acta iudicio, continetur quod prone sapuerit Ibas episcopus ex scripto dare quid de pia fide sentiret, et ex abundanti anathematizaverit Nestorium, et ea se in sua promiserit eloqui civitatis Ecclesia, et alia quæ ejusdem iudicii tenore monstrantur. Quæ omnia pars illa gestorum pro adversariorum Ibae episcopi voto in Chalcedonensi synodo relecta non continet. Gesta tamen in Photii atque Eustathii iudicio esse eorum sententia declarat. Per quod constat sine dubio eas partes ab adversariis malitiose suppressas quas scribant Ibae episcopo amplius profuturas. Nam ut hæc apud Photium et Eustathium episcopos actis inserta fuisse minime dubitetur, Thalassii episcopi Cæsareæ Cappadociæ in Chalcedona residentis manifestat absque ambiguitate sententia, quæ post alia ita dicit: *Quia maxime gestis suscepit ut anathematizaret illa quæ ejus accusatores adversus eum deposuerant ex scripto.* Quod utique quia in parte illa gestorum quæ adversariis Ibae desiderantibus recensita est non legitur, manifestum est ex his quæ Photius et Eustathius in suo iudicio gesta referunt, quæ actis inserta fuerint, memoratum episcopum Thalassium cognovisse. Et ideo omni veritatis luce probatum est ita et illam partem gestorum in qua Edessenorum clericorum continebatur epistola, ab adversariis fuisse suppressam, sicut et hæc pars, ne relegeretur, ommissa est: quæ non ex illa parte quam adversarii relegi voluerunt, sed ex Photii atque Eustathii episcoporum, quæ apud eos acta sint, sententia declaratur.

XXIV. Igitur indubitanter apparet ex illis gestis quæ ab adversariis prolata quidem sunt, sed studiose pro parte suppressa, Edessenorum epistolam Ibam episcopum pro se relegi poposcisse, et de ejus epistolæ rescripto, quod ab adversario prolatum sit, Maximum Antiochenum episcopum sua interlocutione dixisse. Cujus autem epistolæ orthodoxa potuit pronuntiarum dictatio valde est superius approbatum, et ex hoc manifestius apparebit quia in præcedenti prosecutione sua Ibas ex Edessenorum rescripto se asseruit orthodoxum comprobari. Unde consequenter orthodoxa dictatio ejusdem Edessenorum epistolæ dicta est, per quam et ipse se orthodoxum petiit a iudicibus æstimari, et eorum sententia est declaratus orthodoxus. Cedat itaque impudentia perversorum tam Eutychiæ hærescos quam Nestorianæ sequacium, qui hæretica fraude nituntur suadere quod quilibet in Chalcedonensi synodo residens de illa ad Marim Persam epistola totius impietatis plena aliquid orthodoxum dicere vel sentire potuerit. Cum enim Ibas episcopus in principio pro sanctæ Chalcedonensis synodi examen ingressus est, ita fuerit prosecutus, dicendo se per clericorum Edessenorum attestationem æstimatum fuisse vel æstimari debere catholicum, idem apud Photium et Eustathium episcopos ad purgationem suam astruit oportere sufficere quod attestati sint Edesseni clerici per confessiones suas, quas ad eosdem episcopos scripserunt, se esse

A catholicum. Rursus in eadem defensione permanens post illius ad Marim Persam epistolæ lectionem, [cum] Edessenorum clericorum pro se relegi, cujus sæpe mentionem fecerat, epistolam postulasset, quis tam lucidæ veritatis impugnator existat qui non ex istius Edessenorum epistolæ texto, per quam ipse accusatus Ibas æstimari (*forte æstimari se*) poposcit orthodoxum, a Patribus orthodoxam dictationem, et eundem Ibam catholicum pronuntiatum fuisse cognoscat, sed illius epistolæ ad Marim Persam dictationem putet orthodoxam iudicatam, quæ ei et pro crimine hæreseos objecta est, et si ejus probata fuisset, hæreticus potuit iudicari?

XXV. Itaque anathematizamus atque damnamus suprascriptam epistolam quam ad Marim Persam hæreticum scripsisse Ibas confligitur, quæ Deum de sancta Dei Genitrice et semper virgine Maria incarnatum et hominem factum esse abnegat, sed purum hominem ex ipsa natum esse dicit, quem templum appellat, ut ex hoc alius Deus Verbum et alius Christus intelligatur, et sanctum Cyrillum, qui rectæ fidei doctor et prædicator existit, ut hæreticum et similia Apollinari scribentem criminatur, et culpam primam Ephesinam synodum tanquam sine examinatione et inquisitione Nestorium condemnaverit, et duodecim capitula sancti Cyrilli impia et contraria rectæ fidei vocat eadem epistola, defendit autem Theodorum et Nestorium et impia eorum dogmata et conscripta. Prædictam igitur epistolam ad Marim Persam anathematizamus atque damnamus, in qua nefandæ superius designatæ blasphemie continentur. Et quicumque ea quoquo tempore crediderit accipiendam vel defendendam, aut conatus fuerit aliquando præsentem damnationem resolvere, pari anathemate condemnamus. Eos autem qui memoratam epistolam ad Marim Persam designatas superius blasphemias continentem a sancta Chalcedonensi synodo a præsentem tempore, innotescente sibi nostri serie constituti, contenderent esse susceptam, vel a quocumque eorumdem Patrum in Chalcedona residentum orthodoxam pronuntiatam nituntur astruere, pari anathematis poena percillimus; quoniam non solum sancto ac reverendo Chalcedonensi concilio irrogare moliantur injuriam, verum etiam incentores ac renovatores se sopiti scandali profitentur, per quod universalis rursus conciti possit Ecclesia; ut doctoris gentium Apostoli iuste videantur ferri sententia, quæ dicit: *Utinam et abscondantur qui vos conturbant (Galat. v, 12)!*

XXVI. Expletis quæ de sopienda primi capituli questione, id est de epistola ad Marim Persam, disserenda vel definienda erant, necesse nobis est quid de Theodoro Mompuesteno ejusque dictis ecclesiasticæ unitatis ratio vel fidei a sanctis Patribus traditæ cautela fieri exigit expedire. Perpendimus itaque quod hujus quoque questionis exordium ex hæreticorum cœnoso fonte manaverit. Cum enim Nestoriani ante plures annos non valerent impia ejus dogmata sub ipsius damnati Nestorii nomine quorundam sensibus decipiendis inserere, hinc profe-

renti [proferendi] erroris sui opportunitatem exquiritis fraudibus invenerunt ut ex Theodori Mompuesteni libris, quem jactant in pace Ecclesie defecisse, impia rursus Nestorii dogmata blasphemis immanioribus innovata introducere niterentur. Quorum venena diuturnis temporibus occulte serpente, nunc aperta professione manantia, nostros et Christianissimi principis omniumque orthodoxorum animos permoverunt attendentium non esse ulterius differenda remedia ubi, per patientiam dissimulatione autrita, tam magni mali videtur crevisse pernicies. Illoc enim memoratos Nestorianos publice et incensanter astruere nulli venit in dubium, dicentes: Nos patrem non tam Nestorium quam Mompuestenum Theodorum veneramus, ejusque libros tota nostrae devotione mentis amplectimur; nec erit quisquam qui nobis obsistere [valeat], cum dogma nostrum sic antiqui doctoris Theodori ubique vulgaris codicibus astruatur. Quorum Nestorianorum vocibus nonnullus ineruditi vulgi numerus quotidianis diebus prava seductione decipitur. Cum ergo constet amplius per defuncti Theodori nomen atque conscripta Nestorianae haeresis errorem populis intro-mitti quam vivus potuit inferre Nestorius, non tam negligentiae quam conhibentiae discrimen [forte, con-niventiae crimen] nos credidimus incursuros; si tamen necessariae (forte, si tam necessariae] correctionis, quam periclitantis Ecclesiae dispensatio flagitat, differri ulterius remedia pateremur. Neque enim, ut quidam inaniter diffamabant, Theodori ejusque dictorum poterit excusationi proficere quod in epistola ad Marim Persam nomen Theodori vel scripta ejus videntur copiose laudari, cum et praecedenti assertionem multipliciter fuerit demonstratum eandem epistolam, sicut a nobis, ita et a sanctis Patribus in Chalcedona residentibus juste damnatam, et hoc potius ad malorum Theodori demonstrationem abunde sufficiat quod illic nomen scriptaque ejus laudata sunt ubi beatus Cyrillus et Ephesina prima synodus impugnatur. Quae cum ita sint, non tamen destitimus per fideiiores interpretes scripta ejusdem Theodori perscrutari, quamvis nobis et ante nuncunquam fuerint publicata. Ex quo nunc perclaruit lucidissima veritate praedicti Theodori Mompuesteni libro contraria recta fidei et sanctorum Patrum continere doctrinis. Unde et sancti Patres contra eum scribes, suos libros ad instructionem sanctae Ecclesiae reliquerunt. Nam inter alias blasphemias evidenter eum dixisse comperimus alium esse Deum Verbum et alium Christum a passionibus animae et desideriis carnis molestias patientem, et a deterioribus paulatim recedentem, ad meliora profectu operum pervenisse, et conversatione immaculatum factum, et tanquam purum hominem baptizatum esse in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, et per baptismum gratiam sancti Spiritus accepisse, et affiliationem meruisse, et ad imperialis imaginis similitudinem in persona Dei Verbi Christum adorari, et post resurrectionem inmutabilem cogitationibus et omnino impeccabilem factum. Dixit etiam talem factam esse unionem Dei

A Verbi ad Christum qualem Apostolus dixit de viro et muliere, *Erunt duo in carne una*, et quod post resurrectionem, cum insufflasset Dominus in discipulis et dixisset, *Accipite Spiritum sanctum*, non dedit eis Spiritum sanctum. Hoc quoque ausus est dicere, quia confessionem quam fecit Thomas cum palpasset manus et latus Domini post resurrectionem, dicens, *Dominus meus et Deus meus*, non esse dictam a Thoma de Christo (nec enim dicit Theodorus Deum esse Christum), sed ad miraculum resurrectionis stupefactum Thomam glorificasse Deum et ista dixisse. Et quod pejus est, etiam in interpretatione quam in Actibus apostolorum scripsit idem Theodorus, similem fecit Christum Platoni et Manichaeo et Epicuro et Marcioni, dicens quod sicut illorum unusquisque ex dogmate quod invenit suos discipulos fecit vocari Platonicos et Manichaeos et Epicureos et Marcionistas, simili modo et cum Christus dogma invenisset, ex ipso Christianos vocari. Quarum blasphemiarum ex libris Theodori Mompuesteni perversitate reperta evidenter apparet falsissime quosdam foventes dicta Theodori opinari quod memoratus Theodorus non fuerit in sua vita damnatus, cum perspectis praecessoris nostri beatae recordationis Damasi synodalibus constitutis, quae post Nicenum concilium de Spiritu sancto tractantibus et convenientibus in urbe Roma catholicis episcopis et beatae recordationis Ambrosio Mediolanensis civitatis antistite sunt edita longe antequam Theodorus Mompuestinae [Mompuestinae] officium episcopatus assumeret, inveniremus pleiissime definitum eos qui duos filios affirmant, unum ante secula, et alterum post assumptionem carnis ex Virgine, sicut superius Theodorum asseruisse monstratum est, anathematis poena percussos. Ubi non solum illi qui eodem tempore ipsius erant haeresis sectatores, verum etiam illi qui succedentibus temporibus eundem sequerentur errorem, ejusdem anathematis vinculis reperiantur astricti. Cui damnationi Theodorum quoque Mompuestinae necesse est fuisse subjectum, qui praedamnatae haeresis sector et praedicator effectus est. Neque enim aliter eos quos nunc in Arianam vel in aliam quamlibet haeresem reperimus implicatos, jam anathematis poena damnatos accipimus nisi quia in praedamnatis quos sectantur erroribus inventiuntur ipsi quoque damnati. Nec illud omittendum esse perspiciamus, quod hi qui in suis libris ac disputationibus duos filios credi doceant, negent tamen se duos filios profiteri, cum eis nihil prosit hoc vacuis negare sermonibus quod dolose per sua dogmata, libris etiam convincuntur astruere. Sic etenim Nestorius, ut superius jam diximus, duas naturas, unum Filium se simulans confiteri, et alterum esse qui ex Deo Patre natus est, alterum qui ex Virgine matre progenitus, in suis disputationibus omni fraudis intentione suadere persistens, non potuit debite poenam damnationis effugere, nec eum liberare valuit illa unius Filii dolosa professio, cujus aliud convincebatur continere doctrina: quia perversitatis hujusmodi sectatores se ipsis puniuntur auctoribus; qui quod erubescunt

proferri, docere non desinunt, et quæ loquenda ne-
gant, legenda non scribunt ^a.

XXVII. Pro his igitur omnibus Ecclesia universalis
agnoscat cujus utilitati, ne Christi Dei nostri plebs
amplius seducatur, nostra servit intentio. Quam uti-
litem per Theodori nomen atque scripta lædi supra
meminimus juste nos et sine aliqua reprehensione ad
ea quæ præsentī auctoritate statumimus descendisse.
Et ideo condemnamus et anathematizamus similiter
ut alios omnes hæreticos quos condemnatos et ana-
thematisatos constat a sanctis quatuor conciliis et
a catholica Ecclesia, et Theodorum, qui quondam
Mompuestiæ episcopus fuit, et ejus impia conscripta
nihilominus, et quæ Theodoritus conscripsit contra
rectam fidem et contra duodecim sancti Cyrilli capi-
tula et contra primam synodum Ephesinam, et quæ
ad defensionem Theodori et Nestorii ab eo scripta
sunt: quia pro ^b ecclesiasticæ utilitatis causa popo-
scit etiam memorata Theodoriti scripta damnari, eo
quod sæpe dicti Nestoriani sub ejus episcopi nomine,
qui a beatæ recordationis Leone papa et a sancta
Chalcedonensi synodo legitur fuisse susceptus, eadem
scripta ad astruendi sui erroris videntur adhibere
suffragium, non aspicientes quod non solum sancti
Patres in Chalcedona congregati, damnato Nestorio
cum suis dogmatibus, et ista damnaverint, sed etiam
ipse episcopus Theodoritus omnia dicta quæ beati
Cyrilli in Ephesina prima expositis videbantur con-
traire dogmatibus, in sancta Chalcedonensi synodo
aperta professione respuerit, et susceperit definitio-
nem sancti Chalcedonensis concilii, in qua beati
Cyrilli in Ephesina prima expositam manifestum est
prædicari doctrinam. Et ita, sicut omne concilium
sanctæ Chalcedonensis synodi interlocutum est, ab
eodem synodo constat fuisse susceptum. Propter
quod clarum est nihil nobis [novi] nos per hanc
damnationem statuere, sed ea anathematizasse quæ
et sancta Chalcedonensis synodus respuit, et ipse
quoque Theodoritus episcopus illic sua professione
damnavit.

XXVIII. Prædicta igitur tria impia capitula ana-
thematisamus atque damnamus, id est, epistolam

^a Recte Cotelerius emendat *conscribunt*.

^b Forte delendum *pro*. HARD.

quæ dicitur Ibæ ad Marim Persam, in qua nefandæ
superius designatæ blasphemæ continentur, et im-
pium Theodorum Mompuestenum cum nefandis ejus
conscriptis, et quæ impie Theodoritus conscripsit. Et
quicumque ea quoquo tempore crediderit accipiendâ
vel deferendâ, aut conatus fuerit aliquando præsen-
tem damnationem resolvere, pari anathemate con-
demnamus. Eos autem qui conservantes rectam
fidem prædictis quatuor synodis prædicatam, memo-
rata tria capitula damnaverunt vel dainnant, fra-
tres et consacerdotes habemus. Quæcunque vero
sive meo nomine sive quorumlibet pro defensione
memoratorum trium capitulorum prolata fuerint vel
ubicunque reperta, præsentis nostri plenissimi con-
stituti auctoritate vacuumus. Quas omnes designatas
blasphemias absit ab universali Ecclesia ut quisquam
prædictas quatuor synodos vel unam ex cis asserat
suscepisse vel eos qui talia sapuerunt atque secuti
sunt, cum constet a sanctis memoratis Patribus, et
maxime a sancto Chalcedonensi concilio, nullum de
quo fuit suspicio fuisse susceptum nisi qui superius
designatas blasphemias vel his similia aut hæresim
de qua suspectus fuit respuit, aut blasphemias de
quibus de eo dubitatum est abnegavit atque damnavit.
Et ideo eos qui memoratam epistolam ad Marim
Persam designatas superius blasphemias continentem
a sancta Chalcedonensi synodo a præsentī tempore,
innotescente sibi hujus nostri serie constituti, asse-
rere voluerint esse susceptam, vel a quocunque eo-
rumdem Patrum in Chalcedona residentum ortho-
doxam pronuntiatam nituntur astruere, pari anathe-
matis pœna percellimus; quoniam non solum sancto
ac reverendo Chalcedonensi concilio irrogare mo-
liuntur injuriam, verum etiam incitatores se ac re-
novatores sopiti scandali profitentur, per quod uni-
versalis rursus concuti possit Ecclesia; ut doctoris
Apostoli ^c juste videantur feriri sententia, qua dicit:
Utinam et abscondantur qui vos conturbant. Et post sub-
scriptiones.

Data vii calendarum Martiarum, imperante do-
mino Justiniano perpetuo Augusto anno 27, et post
consulatam Basilii v. c. anno 15, Constantinopolim.

^c Lege ut supra, *doctoris gentium Apostoli*.
HARD.

JUSTINIANI IMPERATORIS LIBER ADVERSUS ORIGENEM.

Ἀδελφός του εὐσεβεστάτου ἡμῶν βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, D
καταπεμφθεὶς πρὸς Μηνᾶν τὸν ἀγιώτατον καὶ μακα-
ριώτατον ἀρχιεπίσκοπον τῆς εὐδαίμονος πόλεως καὶ
πατριάρχην, κατὰ Ὁργήνου τοῦ δυσσεβοῦς, καὶ τῶν
ἄνοσιων αὐτοῦ δογμάτων.

Ἡμῖν μὲν αἰεὶ σπουδῆ γέγονέ τε καὶ ἔστι τὸ τὴν ὀρθὴν
καὶ ἀμώμετον πίστιν τῶν Χριστιανῶν, καὶ τὴν κατάστα-

^a Hujus epistolæ (sic enim appellat ipse Justinia-
nus in fine) meminit Liberatus cap. 23, illam dicta-

*Tractatus piissimi imperatoris Justiniani, missus ad
Mennam sanctissimum et beatissimum archiepiscopum
felicitis urbis et patriarcham, adversus impium
Origenem et nefarias ejus sententias.*

Nobis semper studio fuit, atque etiam nunc est,
rectam et irreprehensibilem Christianorum fidem,

tam fuisse instante Pelagio R. E. diacono, et apocri-
siario, ac postmodum a Vigilio pontifice approbatam.